

**Kā ravēt dārzu,
nesabeidzot
muguru.**
Fizioterapeites
Vinetas Baukšes
ieteikumi.

➔ 14. lpp.

Kā darbojas
mobilā
lietotne
**Apturi
Covid.**

➔ 10. lpp.

Valsts
prezidents
Egils Levits
uzslavē
Nacionālās
pretošanās
kustības
muzeju
Rendā.

➔ 4. lpp.

LAIKRAKSTS VIDUSKURZEMEI

Kurzemnieks

Cena
1,20 eiro

Nr. 47
(11 578)

Piektdiena, 2020. gada 12. jūnijs

Atklās izstāžu zāli *Gāčās*

Rīt Alsungas novada *Gāčās*, kas ir suitu kultūras kopējas un etnogrāfiskā ansambļa *Gudenieku suiti* vadītājas Lidijas Jansones dzimtas mājas, tiks atklāta izstāžu zāle.

Lidija Jansone ar meitu Skaidrīti un viņas vīru Jāni Dauguli īsi pirms pašu realizētā projekta – izstāžu zāles *Gāčās* – atklāšanas dzimtas mājās Alsungā.

Tā iekārtota jaunbūvē, kas pērn uzcelta 2015. gada vasarā ugunsnelaimes nopostītās senās ēkas vietā. Jansonu dzimtas saknes te iestiepjas sestajā paaudzē, un, kā saka L.Jansone: „Tā nav tikai mana mājvieta – tā ir mana svētvieta. Mani šeit sargā gan akmens pagalmā, gan liepa pievārtē.”

Ideju par mājas atjaunošanu un izstāžu zāli L.Jansone īstenojusi ciešā sadarbībā ar muzikālās izglītības attīstības fondu *Spanga*, ko dibinājusi viņas meita Skaidrīte ar savu vīru Jāni Dauguli. Abi ir rīdzinieki, bet daudz laika pavadījuši

Gāčās, lai taptu šī zāle. Tās pamatideja ir suitu kultūras vērtību saglabāšana un popularizēšana, izmantojot modernās tehnoloģijas. Pastāvīgajā ekspozīcijā var noskatīties videostāstus par *Gāčās* bijušajām personībām un notikumiem cauri gadsimtiem. Te var redzēt arī šajās mājās uzņemtās filmas: *Dzimtene sauc jeb Kāzas Alsungā* (rež. Aleksandrs Rusteikis), *Cerību lauki* (Andris Slapiņš) un *Kāzas* (Viesturs Kairiņš). V.Kairiņš savu filmu esot uzņēmis pēc tam, kad šeit noskatījies Skaidrītes un Jāņa kāzas. Vairākus elementus no tām

režisors izmantojis savā darbā.

Dauguļu ģimene stāsta, ka *Gāčās* to īpašās kultūrvēsturiskās vides dēļ vienmēr bijušas kā suitu tradīciju krātuve un arī tagad līdz ar izstāžu zāles atvēršanu tās varētu būt vietēja mēroga kultūras centrs. Tajā tiks organizētas nometnes, semināri un citi pasākumi.

Ideja realizēta ar Lauku atbalsta dienesta, biedrības *Darīsim paši!* un Alsungas novada pašvaldības finansiālu atbalstu.

**Jolantas Hercenbergas
teksts un foto**

V.Plūdoņa
Kuldīgas
vidusskolas

12.

➔ 7. lpp.

Uzņēmēja Inese Andersone ar vīru Kimu nopirkuši **Ķīmales muižu** un ķērušies klāt sakopšanai.

➔ 6. lpp.

Ko redzēt un darīt
Igaunijā.

➔ 9. lpp.

OTRDIEN, 16. jūnijā:

- Kā vērtē pašvaldību reformu.
- Skrundā atjauno izsūtīto piemiņas vagonu.
- Tehnikuma jaunumi.
- Vulkāns atmiņās.
- Pazīsti, atbalsti, sargā! par zivīm.

ISSN 1407-9755

REDZĒJUMS

Atcerēties,
ne sērot

Daina Tafelberga

Kad nu pandēmija pāri gājusi, ārkārtējā situācija atcelta, ierobežojumi mazinājušies, atvērušās kafejnīcas, rotallaukumos atkal priecīgi lēkā bērni, vecāki laimīgi, ka pienācis mācību brīvlaiks, un dzīve puslīdz vecajās sliedēs atgriezies, tad varam atcerēties, ka bez Covid-19 vēsturē bijuši vēl smagāki brīži.

Svētdien, 14. jūnijā, ir Komunistiskā genocīda upuru piemiņas diena. Nebija jau tā, ka 25. martu aizmirsām, tikai pulcēties piemiņas vietās nevarēja. Un dažs politiķis sociālajos tīklos pamanījās pretrunīgu diskusiju izraisīt – jādodomā, ka ne jau vīrusa iespaidā. Proti, aktīvais tviterotājs, Eiropas Parlamenta deputāts, agrākais Rīgas mērs Nils Ušakovs savā kon-

tā ierakstīja, ka „pat Staļina režīms nav iznīcinājis tik daudz Latvijas tautas, cik mūsu gādīgie, gudrie un drosmīgie neatkarīgās valsts varas pārstāvji”. Tas gan esot tikai *Saskaņas* biedra Imanta Keiša teiktā citāts.

„Sērot par seniem laikiem nevajadzētu, taču atcerēties un pieminēt gan.”

Jebkurā gadījumā skumji, kā var tādās lietas mest pār vienu kārti. Nevajag augstāko izglītību – tikai pārzināt vēstures notikumus, lai saprastu, ka vardarbīga režīma genocīdu pret tautu nevar salīdzināt ar demokrātiskas valsts iedzīvotāju labprātīgu izbraukšanu labākas dzīves meklējumos. Tāpēc atgādināšu tikai tos skaitļus, kas saistīti ar iepriekš teiktā pirmo daļu.

Pēc 1940. gadā notikušās Latvijas iekļaušanas Padomju Savienībā divos gados vien evakuēti, izsūtīti vai nošauti vairāk nekā 30 tūkstoši iedzīvotāju (1941. gada 14. jūnijā – ap 15 000). Otrā pasaules kara beigās no padomju režīma un represijām bēga 170–180 tūkstoši. 1949. gadā no Latvijas uz Sibīriju izvesti vairāk nekā 42 tūkstoši cilvēku.

Pārfrazējot slavenu teicienu *Pakārt nedrīkst attaisnot*, kurā jādodomā, kur īsti liekams komats, gribas jautāt: „Aizmirst, nevajag atcerēties?” Vai arī: „Aizmirst nevajag, atcerēties?” Par šo tēmu daudzkārt diskutēts. Daudzi teikuši, ka vajagot ņemt piemēru no citām mazām tautām, kurām tāpat represijas pāri gājušas, bet tās šodien uztverot ar prieku, pagātnē neskatoties. Ir arī Latvijā tādi represētie, kuri uzskata, ka nevajag tās sāpes bieži pieminēt. Jā, sērot vairs ne, jo jau atkal ko jaunu esam piedzīvojuši. Taču atcerēties un pieminēt gan vajag. Ne tikai sarkanbaltsarkano karogu ar sēru lenti izkarot, bet apzinoties, ka šis fakts nav salīdzināms un tāds nedrīkst atkārtoties.

TRĪS PAR VIENU

Pēc meteorologu novērojumiem šis pavasaris pēdējos gados bijis vissausākais. Kā tas ietekmējis lauksaimniecību un mežsaimniecību?

STATISTIKA NAV BĒDĪGA, BET JĀUZMANĀS

1. Indulis Sarma, Valsts meža dienesta Dienvidkurzemes virsmežzinis:

– Meži ir ļoti sausi, un ugunsbīstamība ir paaugstināta. Jau kādu laiku strādājam pastiprinātā režīmā un par atslābšanu nevaram domāt. Tā ir ik pavasari, kad neatkarīgi no nokrišņu daudzuma sākas kūlas dedzināšana. Šogad ir daudz bīstamāk, jo sausāk. Visu ziemu ūdens līmenis mežos bija zems, grāvji tagad pilnīgi sausi.

Dienvidkurzemē paveicies, ka nebija lielas ugunsnelaimes, tikai tādas, ar kurām ātri tikām galā. Lielākais ugunsgrēks bija Snēpeles pagastā maija sākumā. Tad vēl satrauca Ozolu

kūdras purva degšana Rendā – dienas-tam vajadzēja mobilizēties un visas diennaktis kontrolēt, lai kāda dzirkstele neiekrīt mežā. Tādos brīžos daudz nevajag, lai uguns tur ieietu. Helihoptera iesaistīšana bija mūsu ideja, lai mežu nosargātu.

Paldies Dievam, kopumā statistika nav ļoti bēdīga, bet vēl jau viss priekšā. Nav svarīgi, vai līst ilgstoši, jo vienā dienā var nolīst mēneša norma, ar ko pietiek, lai mitrumu puslīdz noturētu. Šobrīd viss ir ļoti sauss, un pēc pašizolācijas daudzi dodas dabā, tāpēc jāatgādina, ka ar sērkokiem un uguni jābūt ļoti uzmanīgiem.

Šajā pavasarī sastādīts diezgan

daudz jauna meža. Mūsdienās arvien vairāk tiek iegādāti ietvarstādi, un tos var stādīt arī vasarā, tomēr kaut kāds mitrumiņš vajadzīgs kā ikvienam augam. Ja sausums turpināsies, arī šiem stādiem tas nebūs labvēlīgs. Kā pavasara stādījumi ieauks, redzēsim vēlāk. Vēl sausums mežā vairo kaitēkļus. Īpaši aktīvi jau darbojas egļu astoņzobu mizgrauzis. Dienvidkurzemē situācija nav tik nopietna kā Vidzemē un Latgalē. Tomēr esam jau sagatavojušies mežu īpašniekiem cīņā ar šiem kaitēkļiem palīdzēt. Ja kādam ir aizdomas par slimības izplatību, droši var vērsties virsmežniecībā – mežzinis aizbrauks izvērtēt, cik nopietna ir situācija.

JA NOLĪS, ATKOPSIES

2. Ainars Andersons, Skrundas SIA *Eko druva* agronoms:

– Sējumos lielas problēmas vēl nav redzamas. Atsevišķās smilšainākās vietās jūtams mitruma deficīts. Tas ir ražas samazināšanās risks, jo sausajās vietās attīstība nenotiek tā, kā vajadzētu. Ja uznāks lietus, sējumi atkopsies. Visvairāk sausums ietekmējis ziemas kviešus, dažviet nedaudz arī rapsi, bet

tikai granšainās vietās, kur ļoti trūkst ūdens. Skrundas pusē nebija lijis vismaz pāris nedēļu. Turpmākais atkarīgs no tā, cik daudz nolīs. Sējumiem ir labvēlīgi, ja kādas trīs dienas nolīst pa 20 milimetriem, lai nav tā, ka vienā mirklī ir pārmērīgs daudzums. Vislabāk, ja katru nedēļu nolītu vienmērīgi. Ziemeļi bija silti, un likās, ka attīstība būs straujāka, bet pavasaris – vēss.

Tāpēc attīstība piebremzējās, un tas redzams visur dabā. Cerīni plaukumā ir tikai tagad, kaut parasti zied jau maija vidū. Toties kaitēkļu maz, tāpēc maz smidzinājām insekticīdus. Kad sadīga pupas, tām parādījās spradži, un tos nomiglojam, bet sējumiem lielu vajadzību nebija.

JĀMAINA DOMĀŠANA

3. Māris Narvils, Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centra vecākais speciālists augkopībā:

– Ilgstošs sausums kļūst arvien biežāka parādība, un augkopību tas ietekmē negatīvi. Pēdējo gadu pieredze liek nopietni pārdomāt, kā sagādāt pietiekamu mitrumu, jo uz dabas apstākļiem vien vairs nevaram paļauties. Zemniekiem pašiem jāizvērtē, kā rīko-

ties ar ūdens resursiem, kādas drenāžas sistēmas ierīkot. Laistīšanas iekārtām vajadzīgas lielas investīcijas, un tām ir arī blaknes, piemēram, augsnes struktūras bojāšana, slimību izplatība. Tas ir komplekss pasākums, pie kura jāpiestrādā no dažādiem aspektiem.

Vēl jau mums ūdens ir, dažkārt pat par daudz. Jādodomā, kā to saglabāt tiem periodiem, kuros ļoti pietrūkst.

Sausuma ietekme kļūst arvien spēcīgāka. Nokrišņus gan sola, taču tie var būt lokāli: dažviet uzlīst spēcīgi, citur – nemaz. Jādodomā arī par augu seku, noēnojošu koku stādījumiem, par to, kā mazināt mitruma iztvaikošanu. Skaidrs, ka klimatiskās pārmaiņas notiek. Pagaidām lauksaimnieki tām lēni pielāgojas.

Daina Tafelberga

MUMS RAKSTA

Pieminot Zigfrīdu Kalniņu

Šogad 19. maijā 90. dzimšanas diena būtu bijusi Zigfrīdam Kalniņam. Ilg-gadējam Nacionālā teātra direktora vietniekam, kultūras darbiniekam, cilvēkam, kuru Latvijā pazīna. Lemti bija tikai 67 gadi.

Z.Kalniņš dzimis 1930. gadā Alšvangas pagasta *Gāčās* septiņu bērnu ģimenē. Pēc ģimenes izsūtīšanas viņš nokļuš Rīgā, kur nejausība saved kopā ar aktieri Kārli Sebrī un piesaista Nacionālajam teātrim, kurā nostrādāti 47 gadi. Skatuves strādnieks, uzvedumu daļas vadītājs, ilgu gadus – direktora

vietnieks. Z.Kalniņa devums ir brīvības skatuves veidošana izrādēm *Skroderdienas Silmačos*, *Mērnieku laiki*, *Didriķa Taizeļa brīnišķīgie piedzīvojumi*, viņš arī veidojis daudzas lauku kultūras namu skatuves. Ar viņa gādību tiek izveidots Alfrēda Amtmaņa-Briediša piemiņas muzejs Valles pagasta *Zvanītāju Bukās*.

Pēc Atmodas Z.Kalniņš iestājas Zemessardzē un 62. padomnieku rotā ir daudzu pasākumu iniciators un organizētājs. 1998. gada 31. janvārī pēc smagas slimības Z.Kalniņš aiziet

mūžībā. Kaut darba mūžs pagāja Rīgā, Z.Kalniņam mīļa bija dzimtā puse, kuru viņš vēlējās saukt tikai senajā vārdā – par Alšvangu. Šeit Lipšņu kapos netālu no dzimtajām *Gāču* mājām ir Z.Kalniņa atdusas vieta.

Viņa māsa Lidija Jansone *Gāčās* ir izveidojusi ekspozīciju, kas stāsta par suitu kultūru, tradīcijām, *Gāču* dzimtu. Tā tiks atklāta 13. jūnijā. Tā ir arī labākā piemiņa Z.Kalniņam, jo: „Suitu zeme, tev mans mūža gājums, tu man bura, ceļavējš un masts.”

Elīta Roze, žurnāliste, publiciste

MANUPRĀT

Kā atrast pazaudēto

Daudzus gadus *Kurzemnieka* reklāmas nodaļā tiek ienestas dažnedažādas atrastas mantas. Lielajā talkā utilizācijai nodevām vairākus desmitus kilogramu šo gadu laikā sakrāto, nevienam vairs nevajadzīgo lietu: atslēgas, lietussargus, saplēstu bižutēriju, maciņus, apliecības, bankas kartes, arī zobu protēzes un vēl citas. Kāpēc par šo iemīnos? Labu gribēdams, cilvēks reizēm pārsteidzas, atrasto mantu paņemot. Bet ir pierādījies: atpopties, ka lietu nozaudējis, cilvēks dodas atpakaļ tajā pašā ceļā to meklēt... Atradējs ne vienmēr uzreiz lietu nogādā, piemēram, redakcijā, bet nedēļu vai pat ilgāk to tur pie sevis. Tad nozaudētā manta cietušajam vairs nav svarīga: jaunais atslēgas pievilētas, dokumenti vai kartes atjaunotas. Saprotama ir cilvēku labā griba otram nelaimē palīdzēt. Varbūt šo jautājumu varētu risināt pašvaldība vai arī uzņemtos kāda labdarības organizācija, ierīkojot atrasto mantu istabu, kurā tās uzglabāt.

Inta Jansone

Ja jūs avīzē pamanāt kādu kļūdu vai neprecizitāti, būsīm priecīgi, ja darīsiet mums to zināmu pa tālruni 63350567.

Ja pamanāt ko interesantu, nofotografējiet un sūtiet: redakcija@kurzemnieks.lv.

Par iepriecām un pabēdām ziņojiet *Kurzemniekam* pa tālr. 63350568, e-pasts: dina.porina@kurzemnieks.lv. Lasītāju vērojumi nav anonīmi.

Galvenā redaktore Daiga Bitiniece – 63350567, redakcija@kurzemnieks.lv.
Žurnāliste: Daina Tafelberga – 63350563, daina.tafelberga@gmail.com;

Kuldīga, 1905. gada ielā 19, LV-3301

Jolanta Hercenberga – 63350568, jolantah99@gmail.com;
Alberts Dinters – 63350568, alberts.dinters@kurzemnieks.lv;
Inguna Spuleniece – 63350565, inguna.spuleniece@kurzemnieks.lv;
Lāsma Reimane – 63350568, reimane.lasma@gmail.com;
Inta Jansone – 63324881, inta.jansone@kurzemnieks.lv.
Literārā redaktore Dina Porīna – 63350568, dina.porina@kurzemnieks.lv.

Maketētājas: Laila Liepiņa – 63350568, laila.liepina@kurzemnieks.lv,
Inese Slūka – 63350563, reklama@kurzemnieks.lv.

Reklāmas nodaļa – 63324881, sludinajumi@kurzemnieks.lv.
Izdevējs – SIA Jaunais kurzemnieks. Reģ. nr. 1400.

Iznāk otrdienās un piektdienās. Pārpublicējot atsauce uz *Kurzemnieku* obligāta.

Iespiests SIA Poligrāfijas grupa „Mūkusalā” Rīgā, Mūkusalas ielā 15a. Metiens – 3034.

RUNĀ SPECIĀLISTS

„Prāti ir jāliek lietā”

Inese Astaševska, Kuldīgas novada bērnu un jauniešu centra direktore:

– Šobrīd esam liecinieki kam tādām, kas 21. gadsimtā nebūtu iedomājams, – saslimšanas Covid-19 dēļ esam spiesti pieņemt realitāti tādu, kāda tā ir. Visi esam bijuši spiesti piebremzēt, apstāties un aizdomāties par to, kas mums būtisks. Gandrīz pirms trim mēnešiem, kad tikām apstādināti, vēl neaptvērām, kāda būs ietekme uz visu turpmāko, nesapratām, cik atkarīgi patiesībā cits no cita esam, un, ja kāds zobratīņš nestrādā, tad ir *būc!* – viss kāršu namiņš sabrūk. Vienmēr var pienākt slikti laiki, un tie norādīs uz lietām, kurām nepievērsām pietiekamu uzmanību... Sākumā bija apmulsums, dezinformācija, dusmas, šaubas un pat bailes, bet pamazām emocijas ir pierimušas un esam spējuši situāciju pieņemt un tai pielāgoties.

Domājot ne tikai par zaudējumiem, ko ir radījuši šī pandēmija, bet arī par ieguvumiem, varam secināt, ka tādu ir daudz. Kā vienu piemēru profesionālajā jomā vēlos minēt to, ka ir iespēja praksē pārbaudīt to, par ko pasaulē tiek runāts par darbinieku vērtīgākajām prasmēm. Uzskatu, ka šīs prasmes ir svarīgas ne tikai cilvēkam kā darbiniekam, bet sabiedrībai kopumā.

Eiropas pieaugušo izglītības e-platfomā tiek uzskaitītas četras pieprasītākās darbinieku prasmes:

- komunikācijas prasme – jāspēj ātri risināt problēmsituācijas un lietot kritisko domāšanu;
- spēja būt patstāvīgam – attālinātais darbs no mājām lieliski pierādīja, cik nepieciešama ir šī prasme jebkura vecuma cilvēkiem;
- daudzveidība – katram jāpiemīt vairāku prasmju kombinācijai, jo jāspēj situācijai pielāgoties maksimāli ātri;

- spēja un vēlme mācīties – neattīstot savas prasmes un zināšanas, tās noveco dažu gadu laikā. Iestādē vai uzņēmumā nepieciešami gudri darbinieki, jo laiki, kad viens vadītājs deva pavēles izpildītāju armijai, vairumā gadījumu ir pagājis. Prāti jāliek lietā, un ar idejām un risinājumiem jādalās. Aizrautība ir pasaules lielākā vērtība. Tā spēj paveikt daudz vairāk nekā nauda, vara un ietekme. Digitālais laikmets rada vajadzību cilvēkiem strādāt ātrāk.

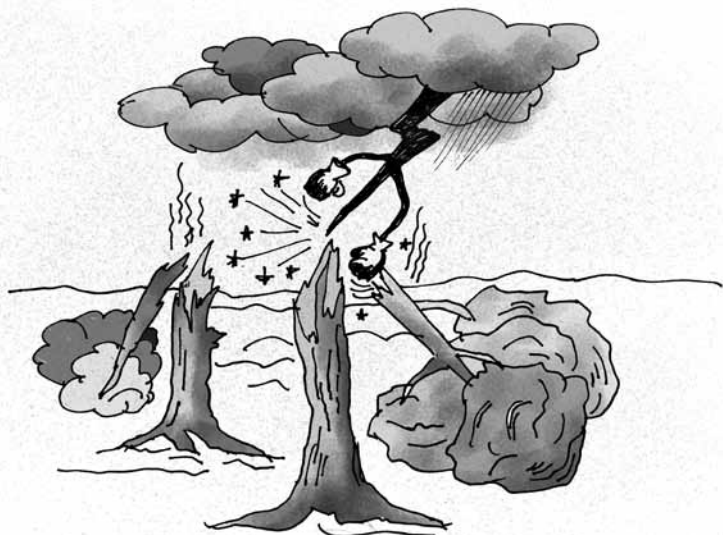
Kā šis laiks pagāja mums bērnu un jauniešu centrā? Strādājām daudz un dažādi. Beidzot pietika laika, lai sakārtotu lietas, kas noliktas rakstāmgalda tālākajā atvilktnē. Centāmies ātri reaģēt uz situāciju sev apkārt un šķiet, ka viss norit labi. Šis bija laiks, kad daudzi izvēlējās kaut ko nedarīt, jo varēja to nedarīt, bet bija tādi, kuri izvēlējās meklēt jaunas pieejas tam, ko dara. Protams, ostā kuģis ir drošībā, bet vai tam tas ir būvēts?

Bērnu un jauniešu centrā strādā lieliski, saprotoši darbinieki, kuriem piemīt visas augstāk minētās prasmes. Daudz strādājam visi! Pavasarī mums vienmēr bijis visaktīvākais laiks, bet šogad bija jāpieņem fakts, ka tas būs citāds. Tagad ierobežojumi ļauj sākt darbu jau plašāk, tādēļ ik nedēļu plānojam ko jaunu. Vasarā organizēsim radošās darbnīcas bērniem, tāpat pamazām varam atsākt jauniešu mājas darbību un darbu ar jauniešiem pagastos.

Novērtēsim to, kas mums katram ir, un centīsimies kļūt nevis par veiksmīgiem, bet drīzāk par vērtīgiem cilvēkiem!

NUMURA CITĀTS

Ineses Slūkas zīmējums

„Paruna Zibens divreiz vienā vietā nesper nav gluži patiesa. Tieši otrādi: ja zibens spēris vienreiz, tas droši spers arī vēlreiz. Ja ne tieši turpat, tad kaut kur blakus,” skaidro zibensaizsardzības sistēmu speciālists Ģirts Dziedātājs.

AKTUĀLAIS JAUTĀJUMS

Ko domājat par mobilo lietotni Apturi Covid? Vai to izmantojat?

Sandis Maksimovs, strādā celtniecībā:

– Esmu par to dzirdējis, bet lejupielādējis neesmu. Mani šis vīruss neuztrauc, jo katru simtgadi bijušas kādas saslimšanas un es uzskatu, ka tas nav nekas īpašs. Iespējams, šis ir kārtējais politiskais gājiens. Par lietotni grūti uzreiz spriest, jo neesmu par to aizdomājies. Domas dalās.

Artis Gustovskis, Kuldīgas novada domes eksperts darbā ar sabiedrību; inovāciju un tūrisma projektu vadītājs:

– Cilvēki dalās divās daļās: vieni ļoti baidās, ka viņu dati kaut kur nokļūs, otri atbalsta visas inovācijas. Es pieredzu pie tiem otrajiem un uz inovācijām esmu traks. Esmu aplikāciju lejupielādējis. Es izprotu darbības mehānismu, mani tas apmierina, un par drošību neuztraucos. Es būtu laimīgs, ja šo lietotni cilvēki sāktu lietot tāpat kā *Waze*. Pēc uzbūves tā ir līdzīga. *Waze* lieto ļoti daudzi, un visi ir ieguvēji. Tas aizved uz Rīgu, parāda sastrēgumus, un tas ir forši. Bet tas nav drauds dzīvībai. Šī lietotne ir par mūsu veselību, un tā ir ļoti vērtīga. Tiem datiem, par kuriem daļa cilvēku uztraucas, ir sekundāra nozīme. Ja kāds domā, ka telefonā nevar iekļūt, ja izslēgts *Bluetooth*, tad jebkurš IT speciālists atbildēs, ka to var izdarīt.

Antra Dilāne, SIA *PC Konsultants* vadītāja:

– Esmu par to dzirdējusi, bet vēl nav bijusi vēlme lejupielādēt. Es nezinu, vai mēs jebkur varam justies droši, bet nav radusies tāda doma, ka vajadzētu šo aplikāciju izmantot. Neesmu domājusi, vai tāda bija nepieciešama.

Zane Eglīte, skrundeiece:

– Jā, esmu dzirdējusi, bet neesmu ne lejupielādējusi, ne izmēģinājusi. Mans jautājums: vai visi saslimušie ir devuši datus par sevi un viņi šajā lietotnē uzrādās. Vai tiešām visi ir tik atbildīgi? Man nav bijusi vēlme lejupielādēt. Ja es būtu saslimusi ar šo vīrusu, tad būtu sociāli atbildīga un pati netuvotos cilvēkiem līdz brīdim, kamēr būtu pilnīgi vesela. Es ceru, ka tie, kuri saslimuši, ir sociāli atbildīgi un citiem netuvojas, nevis domāju, ka man būtu no cilvēkiem jābaidās.

Madara Staģe, tiesas sēžu sekretāre:

– Pirms dažām dienām lejupielādēju, jo dzīvoju Rīgā un braucu ar sabiedrisko transportu. Liels mīnuss ir *Bluetooth* izmantošana, jo tā patērē ļoti daudz enerģijas. Būtībā, lai telefonam visu laiku nebūtu jāstāv pie lādētāja, *Bluetooth* var ieslēgt tikai atsevišķos gadījumos. Manuprāt, šī aplikācija būtu daudz vērtīgāka, ja Latvijā saslimušo būtu krietni

vairāk, jo pašlaik risks kādu satikt ir mazs. Tā būtu vērtīga, piemēram, ASV, kur saslimušo ir ļoti daudz.

Anda Juska, projektu vadītāja:

– Es to izmantoju, jo tas ir ērtāks veids, kā ātrāk saņemt informāciju, vai esmu vai neesmu bijusi kontaktā ar kādu Covid-19 saslimušo. Neviens nevaram atcerēties visus, ar ko pēdējo 14 dienu laikā esam tikušies, it sevišķi tagad, kad cilvēki atsāk aktīvāk doties ārpus mājām. Vēl tā ir mana kā pilsoņa atbildība pret citiem, piemēram, vecākiem, vecvecākiem, draugiem. Ja saņemtu paziņojumu par potenciālo kontaktu, varu uzreiz palikt mājās un nedoties ciemos, tā neaiznesot slimību citiem, lai gan pati jūtos vesela. Ja būšu bijusi slimnieka kontaktpersona, es ne tikai varu jau laikus saņemt paziņojumu par to, bet ar mani sazināsies SPKC un sniegs ieteikumus, ko darīt. Nekas īpašs nav jādara: jāuzliek lietotne, jāieslēdz kontakta fiksēšana un jātur ieslēgts *Bluetooth* – viss. Mīnuss tas, ka visiem telefoniem lietotne nedarbojas.

Liza Simanoviča, strādā loģistikas uzņēmumā Rīgā:

– Lejupielādēju, jo atbalstu jebkādas valdības un citu centienus. Pati gribu darīt visu, lai ātrāk tiktu ārā no Covid-19 ēnas un dzīve varētu atgriezties normālās slīdēs. Man tā aplikācija daudz nelīdzēs, jo ārpus mājas vai mašīnas atrodos reti, tomēr reizēm jāizmanto sabiedriskais transports un uz veikalu jāaiziet. Ja nu tajās reizēs gadīsies saslimt, būšu tikai priecīga, ka aplikācija, iespējams, palīdzēs ātri atrast citus, kas bijuši ar mani kontaktā, un to ķēdi apturēt. Mīnusus nekādus nesaskatu. *Bluetooth* man tāpat vienmēr ieslēgts. No lietošanas neko nezaudēju. Jēga gan būtu lielāka, ja sabiedrība tai drusku vairāk uzticētos un to tiešām lietotu visi. Ja es transporta līdzekli būšu vienīgā, kam tā ieslēgta, tad jēgas nekādas.

Kristīne Āboliņa, Kuldīgas novada muzeja sabiedrisko attiecību un izglītības nodaļas vadītāja:

– Sākotnēji lejupielādēju ziņkārības pēc. Gribēju redzēt, kā tā izskatās un kādus datus no manis tā prasīs. Sapratu, ka lietotne kalpo kā instruments vīrusa ierobežošanai un tā var palīdzēt man pasargāt gan sevi, gan citus, ja esmu bijusi saskarē ar kādu, kurš pārnēsājis vīrusu. Šobrīd redzu tikai plusus, jo es uzticos aplikācijas veidotājiem, kuri apgalvo, ka mani dati ir drošībā. Turklāt daudzi ikdienā izmanto tādas lietotnes, kas par cilvēkiem ievāc daudz sensitīvāku informāciju.

Lāsma Reimane

MUMS RAKSTA

Paldies tiem, kas nav vienaldzīgi

Vairāki *Kurzemnieka* lasītāji piekritīs, ka sētnieki, parku apsaimniekotāji pēc labākās sirdsapziņas veic savus pienākumus Kuldīgas ielās, parkos, skvēros. Daudzi kuldīdznieki rūpējas par savas apkārtnes izskatu, par labsajūtu gādā viesnīcas, kafejnīcas, bet, lūk, atrodas tādi, kas posta apstādījumus, lauž soliņus, pat zāgē jauniešādītās liepiņas. Varbūt šie cilvēki ir slimi?

Atzinīgus vārdus pelna arī tie cilvēki, kuri nav vienaldzīgi pret pilsētas labiekārtošanā notiekošo, izsaka savus viedokļus par projektiem (žogiem, būvēm), arhitektūras pieminekļiem utt. Mani priecē remonta darbi muzeja parkā, kad tika atjaunotas laipas un – galvenais – labotas kļūdas to konstrukcijā, tas ir, stabiņi nomainīti no koka pret betonu. Es domāju, ka tā bija iepriekšējo projektētāju paviršība vai kļūda, kad slapjā zemē ierīkoja stabiņus, uz

kuriem balstījās koka celiņi.

Šiem labajiem notikumiem traucējošs paskats ir uz Līvijas Rezevskas skulptūrām Pilsētas dārzā un 1905. gada parkā. Skulptūras ir nekoņas, granīts apsūbējis un icaudzis sūnās. Skaistā skulptūra *Meitene ar ūdens trauku* rada nevis prieku, bet skumjas. Jau vairākus gadus *Meitene ar ūdens trauku* ir bez ūdens. Der atgādināt, ka tieši šī skulptūra kādreiz bija ieguvusi augstu vērtējumu vispasaules jauno tēlnieku konkursā – 3. godalgoto vietu. Vai tiešām grūti šai skulptūrai pieslēgt ūdeni? Tai vajag ūdeni, nevis ugunsgrūkus, kas tiek dedzināti vienā otrā pasākumā. Ja mākslas darbi būs pienācīgi novērtēti (kopti), tad arī varbūt vandaļi neuzdrošināsies postīt šīs mākslas vērtības.

Antoņina Valeiņa

Projektu diena arī Kuldīgā

Šomēnes Latvijas pilsētās notiek Aktīvo iedzīvotāju fonda (AIF) projektu dienas, un tāda 16. jūnijā 14.00 būs arī Kuldīgā, kopraides telpās *Metro* Liepājas ielā.

Aicināti tie, kuri vēlas iesniegt projektus, bet kuriem trūkst informācijas. Jāpiesakās elektroniski: <http://ej.uz/AIFdienas>. Būs arī divi tiešsaistes semināri: 18. jūnijā par stratēģiskajiem projektiem un AIF projektu sistēmu, bet 6. jūlijā – par budžeta plānošanu un grāmatvedības pamatprincipiem.

Kādi noteikumi paliek pēc ārkārtējās situācijas

10. jūnijā Latvijā beidzās trīs mēnešus ilgā ārkārtējā situācija jaunā koronavīrusa ierobežošanai, taču arī turpmāk saglabājas vairāki noteikumi.

■ Sabiedriskās vietas atkal atvērta līdz pusnaktij, bet bāri un kafejnīcas drīkst strādāt līdz diviem naktī. Iekšā pie viena galda var sēdēt četri cilvēki, ārā – astoņi. Starp galdiņiem jānodrošina divi metri.

■ Līdz jūnija beigām pasākumos telpās varēs pulcēties ne vairāk kā 100, ārā – ne vairāk kā 300 cilvēku. Jūlijā un augustā šos skaitļus pakāpeniski palielinās.

■ Sejas aizsegi sabiedriskajā transportā ir obligāti arī turpmāk.

■ Nometnēs un treniņos vienā grupā drīkst būt 30 bērnu. Sacensībās ārā vai telpās, kas lielākas par 1000 m², drīkst būt skatītāji, nepārsniedzot atļauto skaitu. Bērnu dalībai visās nometnēs vajag ģimenes ārsta izziņu, un tai jābūt izsniegtai ne vēlāk kā septiņas dienas pirms nometnes.

■ Sociālās aprūpes centri var uzņemt jaunus klientus tikai tad, ja spēj garantēt epidemioloģisko drošību.

■ Vēl spēkā ir valsts atbalsts uzņēmējiem un darba ņēmējiem. Pašvaldības varēs pagarināt nekustamā īpašuma nodokļa nomaksas termiņu. Valsts un pašvaldību iestādes varēs samazināt vai atcelt nomas maksu krīzē cietušajiem uzņēmumiem un organizācijām.

■ Liela daļa ierobežojumu pārcelti uz vispārējo regulējumu. Ministru kabineta noteikumi ļaus valdībai pēc ārkārtējās situācijas:

- ierobežot pulcēšanos, noteikt kultūras, reliģisko un sporta vietu darbību, arī prasības sabiedriskās vietās un transportā;
- lemt par skolu darbību un attālinātajām mācībām, arī veselības aprūpi.

Likums būs spēkā tik ilgi, kamēr pastāv saslimšanas Covid-19 epidemioloģiskās drošības draudi. Vairāk: Covid19.gov.lv

Būs 42 pašvaldības

Saeima 10. jūnijā ar 58 deputātu balsīm par (pret balsoja 12, atturējās 20 opozīcijas deputātu) pieņēmusi Administratīvo teritoriju un apdzīvoto vietu likumu.

Tas paredz no nākamā gada jūlija pašvaldību skaitu samazināt no 119 līdz 42. Pēc Centrālās statistikas pārvaldes datiem 42 pašvaldību modelī, no kurām 35 ir novadu pašvaldības, vidējais iedzīvotāju skaits novados būs ap 28 tūkstošiem.

Noteikts, ka Latvijas Republiku iedala valstspilsētu pašvaldību teritorijās un novadu pašvaldību teritorijās. Novadu teritorijas iedala pilsētās un pagastos. Valstspilsētas statuss noteikts Daugavpīlij, Jelgavai, Jēkabpīlij, Jūrmalai, Liepājai, Ogrēi, Rēzeknei, Rīgai, Valmierai un Ventspīlij. Likums arī nosaka kultūrvēsturiskos novadus: Kurzemi, Vidzemi, Zemgali, Latgali un Sēliju.

2021. gada pašvaldību vēlēšanas Centrālā

vēlēšanu komisija izsludinās jaunās administratīvajās teritorijās, un ar jaunievēlētās domes pirmo sēdi, kas plānota nākamā gada 1. jūlijā, izbeigsies visu bijušo domju pilnvaras. Jaunā pašvaldība būs novadā iekļauto līdzšinējo pašvaldību institūciju, finanšu, mantas, tiesību un saistību pārņēmēja.

Pašvaldību reformas likums stāsies spēkā nākamajā dienā pēc tā izsludināšanas.

Daiga Bitiniece

Muzeju Rendā iepazīst Valsts prezidents

Lai godinātu tos, kuri padomju okupācijas gados izrādīja pretestību un cīnījās par Latvijas brīvību, 8. jūnijā Valsts prezidents Egils Levits Nacionālās pretošanās kustības muzejā Rendas Viesturos tikās ar vēsturnieku, Rubeņa fonda vadītāju Andreju Ķeizaru un citiem darbiniekiem.

Valsts prezidents Egils Levits un Rubeņa fonda vadītājs Andrejs Ķeizaru stāda piemiņas ozolu Nacionālās pretošanās kustības muzejā Rendā.

Viesošanās prezidents iesāka ar piemiņas koka – ozola – stādīšanu, nākamajām paudzēm tas atgādinās par šīs vietas nozīmīgumu. Tālāk viesis tika iepazīstināts ar ekspozīcijām, kas izvietotas divās ēkās. Par tām stāstīja A.Ķeizaru. Kā uzvēra E.Levits, muzeji ir domāšanas, nevis tikai apskates vieta, jo jēga ir tajā, ka cilvēks kaut ko redz un tas pēc tam iedarbina domāšanu. Tādēļ Valsts prezidents aicina ikvienu izmantot šo laiku, lai paviesotos muzejos.

„Nacionālās pretošanās kustības dalībnieki pamatīgi pretojās visus 50 Latvijas okupācijas gadus. Veidi bija dažādi: gan bruņotā pretošanās no pēckara gadiem līdz pat 50. gadu vidum, gan nevardarbīgā pretošanās, kurā beigās bija iesaistīta liela Latvijas

tautas daļa. Tautas atmiņā, kas ir svarīga ikvienai nācijai, ir ļoti būtiski iekļaut pretošanās kustību, kas beigu beigās mūs noveda pie Latvijas valsts atjaunošanas,” atzina prezidents. Viņš arī uzsvēra: ja šādas kustības nebūtu, tad būtu izzdusi valstsgriba un nebūtu neviena, kurš gribētu Latvijas neatkarību atjaunot. A.Ķeizaru un citi, kuri iesaistās muzeja uzturēšanā, dara ārkārtīgi svarīgu, valstisku darbu. E.Levits ar apbrīnu vērojot un augsti novērtējot to, cik profesionāli un visaptveroši šī vieta iekārtota.

Prezidents Kurzemē apmeklēja arī Pedvāles brīvdabas mākslas muzeju un tikās ar kultūras pārstāvjiem, lai sabiedrību aicinātu kultūru un mākslu atbalstīt.

Alberta Dintera teksts un foto

Sētā 13 neregistrētu suņu

Otrdienā, 9. jūnijā, Kuldīgas novada pašvaldības policija kopā ar Kurzemnieku devās uz kādu viensētu Gudenieku pagastā, jo saņemta ziņa, ka nečipēti un neregistrēti tur atrodas daudzi suņi.

Jau piebraucot pie vārtiem, top skaidrs, ka informācija ir pareiza, jo, pamanot policistu auto, tam pretī, skaļi rejojot, jož teju desmit neliela auguma šuneļu. Izskatās, ka to skaits pieaudzis, savstarpēji vairojoties, jo visi ir līdzīgi. Sētā sastaptie ļaudis, kuri vēlas palikt anonīmi, pārošanās apstiprina. Dzīvnieku īpašniece ar *Kurzemnieku* tikties nevēlas un mājā ielaiž vienu no policistiem. Kā pēckā noskaidrojās, saimniecībā ir 13 suņu, bet neviens nav čipēts.

Kā stāsta Gudenieku pagasta pārvaldes vadītāja Daina Bērende, no apkaimes iedzīvotājiem par suņiem nav saņemta neviena sūdzība. Īpašniece par tiem rūpējoties, speciāli braucot uz lopkautuvi, lai sagādātu pārtiku. Kā novēro žurnālists, suņi tiešām ir labā formā, paēduši, sētā redzama tiem paredzētā barība. Pašvaldības policijas pārstāvis ar dzīvnieku turētāju šo situāciju ir pārrunājis, un dots mēnesis laika, lai suņus čipētu un pierēģistrētu, kā to prasa likums. Pēc 30 dienām būs atkārtota pārbaude.

Saimniecībā Gudeniekos ir 13 suņu. Dzīvnieki savairojušies, savstarpēji pārojoties. Sētā Kurzemnieks pamana suņiem paredzēto pārtiku, un tie izskatās labā formā.

Alberta Dintera teksts un foto

Kuldīgas 2. vidusskolas jaunās literātes Aleksandra Gerasimoviča un Linda Krastiņa.

Aicinājums

- Latvijas Literārās akadēmijas aktivitāte, kas ietver gan dzejas konkursu, gan radošo vasaras semināru-nometni skolēniem, kuri raksta dzeju vai prozu. Tas noticis jau vairāk nekā 40 reizi.
- Aicinājums norit piecas dienas vasarā ārpus Rīgas, un tajā piedalās 30 jauniešu (15 dzejnieku un 15 prozaikū). Lekciju tēmas izvēlētas tā, lai tās būtu lietderīgi dzirdēt visu žanru pārstāvjiem, ar jauniešiem strādā pieci lektori, kā arī pieci dzejas un pieci prozas konsultanti. Semināra nodarbības ilgst 30 stundas.
- Aicinājuma vadītāja kopš 2013. gada ir filoloģijas doktore Sandra Ratniece. Pasākumu informatīvi atbalsta Latvijas Rakstnieku savienības laikraksts *Konteksts*. Tajā tiek publicēti fragmenti no konkursa uzvarētāju darbiem. Šogad tos vērtēja S.Ratniece (žūrijas vadītāja), Ronalds Briedis, Kristīne Ilziņa, Dainis Deigelis (dzejas žūrija), Laimdota Ločmele, Lilija Berzinska, Evita Hofmane (prozas žūrija).
- Konkurss un nometne var kļūt par būtisku atspēriena punktu, lai attīstītu literārās dotības un sāktu nebūt ne vieglo rakstnieka ceļu. Jāiztur sāva konkurence un profesionāls, kritisks vērtējums.

Aicinājumā – arī kuldīdznieces

Saulainā 2. jūnija dienā pie Kuldīgas bibliotēkas savus atzinības rakstus svinīgi saņēma literārā konkursa *Aicinājums* 2. un 3. vietas ieguvējas vecuma grupā no septiņiem līdz 15 gadiem – Kuldīgas 2. vidusskolas audzēknes Aleksandra Gerasimoviča un Linda Krastiņa.

Aleksandra Gerasimoviča

Nupat beigusi 5.a klasi. Viņas mīļākie mācību priekšmeti ir sports, mūzika un latviešu valoda. Meitene mācās spēlēt akordeonu Kuldīgas mūzikas skolā, vasarā nodarbojas ar sportu, viņai patīk vakaros kopā ar vecākiem skriet. Raksta kopš 4. klases beigām, kad ir iedvesma vai kad vajag kaut ko uzrakstīt. Top gan priecīgi, gan bēdīgi dzejoļi. Labprāt lasa grāmatas par ceļojumiem un gribētu aizbraukt uz Ēģipti apskatīt piramīdas.

Aleksandra Gerasimoviča

Dzeltenais dzejolis

Dzeltenas saulespuķes dārzā dzied.
Dzeltena saulīte pastaigā iet.
Dzeltenis cālēns pa taciņu skrien,
Un pļavā dzeltenās gundegās
Dzelteni tauriņi līdinās.

Pie dzeltenas mājas stūra
Sēž iedzeltenis suns uz mūra,
Bet dzeltenā bišu stropā
Dzeltenis medus no kārēm līst.
No ābeles kuplajiem zariem
Dzelteni āboli krīt.

Tad skatos – pa dzelteni ceļu
Braul dzeltenais autobuss.
Tur iekšā sēž meitene maza,
Runā dzeltenus vārdus
Dzeltenā banāna
Mikrofonā.

Aleksandra Gerasimoviča

Kuldīga

Dakstiņu brūnie jumi
Kā spāres zvaigznēs mirdz.
Ik vakaru klusi pār tiem
Sudrabains balodis dūdo.
Lepnais ķieģeļu tilts
Ir varens sargs, upi sargā,
Un vīzošo Ventas rumbu
Kā mīļu māsu viņš sveicina.
Pa vecpilsētas seno bruģi
Ik dienu daudz jaužu staigā,
Bet senseno namu durvis
Skrien līdzī laikam.
Ikkatram, kurš šeit ir bijis,
Būs, citiem ko jauku stāstīt,
Un katrs vēl kādu reizi
Gribēs šeit atgriezties.

Linda Krastiņa

Pabeigusi 6.a klasi. Meitenei padodas gan latviešu valoda, gan matemātika. Šogad matemātikas olimpiādē pat izcīnīta 1. vieta. Raksta jau kopš 1. klases. 2016. gadā savus darbus iesniedza bērnu dzejas konkursam *Garā pupa* un tika pie iespējas tos publicēt pēc konkursa izdotajā krājumā. Iedvesma pie Lindas mēdz atnākt brīdī, kad viņa dara citus darbus. Vēl viņu ļoti iedvesmo lietains laiks. Kuldīgas 2. vidusskolas literārās jaunrades pulciņā Linda arī piedalījies lugas rakstīšanā, lai to rādītu skolas teātra pulciņš. Bērni veidojuši mūsdienīgu variantu pasakai par lauku un pilsētas peli.

Linda Krastiņa

Kad ārā līst lietūs
logos ir savāds skats
jo katrā piliētē saredzams
esi simtreiz tu pats

arī zibens ir skaists
bet mazliet baisi
ja tas iespers
paliks pāri
tikai plaista

Linda Krastiņa

klusums
kā dzidrs ūdens
kā balta dziesma
kā kūstošs cukurs tējas glāzē
kā silta vasara
kā smaidošs kaķis
kā varavīksne
kas zemi saista
kā plāna sedziņa
kā puķu pļava
kā upes grava
tai visas skaņas
paceļas uz pirkstgaliem
un aiziet garām

Ligita Mežkalne

Abu meiteņu latviešu valodas un literatūras skolotāja

Arī pati ir dzejniece, darbojas Kuldīgas dzejnieku grupā *Patskanis* un Kuldīgas 2. vidusskolā vada literārās jaunrades pulciņu. Par meiteņu ceļu līdz 2. un 3. vietai konkursā *Aicinājums* skolotāja stāsta: „Katrai vajadzēja iesūtīt trīs dzejoļus, no kuriem viens gan it kā netiekot vērtēts. Linda pieteicās pēdējā brīdī. Sākumā atsūtīja man tikai četras rindas, es prasīju, kas tālāk, tad viņa sūtīja vēl, kamēr dzejolis bija gatavs.”

Pēc konkursa L.Mežkalne braukusi uz Salacgrīvu pēc dāvanām – žurnāla *Konteksts* numuriem, jo ārkārtējās situācijas dēļ oficiāla laureātu godināšana nenotika. Skolotāja mudina meitenes turpināt rakstīt un piedalīties konkursā arī nākamgad.

Aija Puzarele

Būs Jāņu tirgus

Kuldīgas komunālie pakalpojumi informē, ka Kuldīgā, Liepājas ielā, 22. jūnijā notiks **Jāņu tirgus**. Tajā varēs iegādāties pārtiku svētku mielastam, Jāņu vainagus un puķes, kā arī mākslinieku un individuālo meistaru darbus. Tirgotāji aicināti pieteikties elektroniski līdz 14. jūnijam. Reģistrēšanās tirgum: <https://www.kkp.lv>.

Kopjot kapus, atkritumi jāšķiro

Lai kompostējamo materiālu atdalītu no sadzīves atkritumiem, Kuldīgas kapsētās – Meža, Kalna un Annas – vairākās vietās nolikti konteineri dalītajiem atkritumiem, informē **Kuldīgas komunālie pakalpojumi (KKP)**.

Uzņēmums kā kapsētu apsaimniekotājs lūdz iedzīvotājus lielajās biomasas tvertnēs nekādā gadījumā neizmest neko lieku. Tur drīkst likt tikai zaļos atkritumus: lapas, vecos ziedus, nopļauto zāli, zarus, skuju, smiltis. Savukārt sadzīves atkritumu konteineros jāmet mākslīgie ziedi, plastmasas puķu podi un maisiņi, pudeles, kapu sveces, cimdi, drātiņi, spaiņi un citi.

Pie dažām ieejām kapsētās ir arī organisko atkritumu kaudzes, kurās drīkst izmest tikai minētos bioloģiskos pārpalikumus un neko citu, lai nesabojātu materiālu kompostam.

Vēl svarīgi katram apelēt pie savas sirdsapziņas, ka kapsētu konteineros ir grēks nelegāli izmest atkritumus no mājām, atgādina KKP.

„Diemžēl daudzi kapu apmeklētāji lielajā dabisko atkritumu tvertnē, kā arī kaudzēs met visu pēc kārtas. Tā darīt nedrīkst! Aicinām atkritumus šķirot, tā saudzējot vidi,” uzsver **Kuldīgas komunālie pakalpojumi**.

Inguna Spulniece, KKP arhīva foto

Jaunieši īsteno savus projektus

Kuldīgas novada bērnu un jauniešu centra jauniešu iniciatīvu konkursā apstiprināti septiņi projekti. „Man patīk tie, kuros kāds vēlas īstenot vēl nedzirdētas idejas,” saka centra speciāliste Ieva Kaltnece.

VAR DARĪT PAŠI

Jaunatnes lietu speciāliste stāsta: „Katru gadu organizējam projektu konkursu, kurā jaunieši savai idejai var saņemt finansējumu. Bieži vien viņi saka, ka pasākumi nav interesanti. Tad nu šī ir iespēja, kurā ideju realizētāji var būt paši. Šogad iesniegti astoņi projekti, bet apstiprināt varējām septiņus. Tie notiks gan pilsētā, gan pagastos.” Lielākā summa, ko piešķir vienai iecerei, ir 300 eiro.

Neparastākās idejas ir, piemēram, konkursa veidā jauniešiem mācīt pareizi veidot filmas, rakstīt scenāriju. „Mums svarīgi redzēt, ka viņi gūst jaunas prasmes. Patīkami ir saņemt arī atkārtotos projektus, kas realizēti iepriekšējās gados. Tas nozīmē, ka tie bijuši veiksmīgi. Viens no tādiem bija orientēšanās nakts Pelčos, ko rīkoja vietējie jaunieši. Šogad Pelčos tiks organizēts jauns pasākums brīvprātīgajiem jauniešu koordinatoriem,” skaidro I.Kaltnece.

MĀCĪSIES RĪKOT PASĀKUMUS

Pelču jauniešu koordinatore Zane Lagzdīņa par savu projektu saka: „Mērķis ir saliedēt Kuldīgas novada pagastu brīvprātīgos koordinātorus. Tās plānotas kā divu dienu mācības ar nakšņošanu teltīs. Domāju, ka būs interesanti. Darbība paredzēta tā, lai neformālās mācīšanās veidā tiktu plānots un noorganizēts pasākums sava pagasta jauniešiem vai lielākai grupai vasarā. Tāpēc mācības būs jūlija sākumā, lai vairāki pasākumi var notikt jau tajā pašā mēnesī. Tie koordinatori, kuri dažādos projektos pasākumus jau organizējuši, apmainīsies pieredzes stāstiem. Tā apgūsim iemaņas plānošanā, izzināsim pagastā pieejamos resursus, iesaistīsim sponsorus, organizēs un reklamēs pasākumu.

Šāds mācību veids dažiem koordinatoriem būs kaut kas vēl neapgūts, tādēļ jo īpaši vēlams to darīt, lai nākotnē viņi nebaidītos iesaistīties projektos un uzņemtos atbildību par pasākumu rīkošanu. Manuprāt, ideja ir ļoti laba, jo zinu, ka daudziem ideju trūkst vai viņi baidās kaut ko organizēt. Tad nu tagad varēsim visi kopā palīdzēt.”

Lāsma Reimane

„Esam ģimene no Pierīgas. Dzīvojam Jūrmalā, strādājam Rīgā, bet šo īpašumu iegādājāmies ar nolūku sev ierīkot vasaras atpūtas vietu un ceļotājiem – viesnīcu,” saka uzņēmēja Inese Andersone, kura maija beigās Padures pagastā iegādājusies Ķīmales muižu.

Ķīmales muižai ir saimnieki

Muižas īpašniece Inese Andersone stāsta, ka viens no pirmajiem darbiem būšot atjaunot ieejas kāpnes.

Parka uzkopšana īpaši patīkot abiem jauno saimnieku bērniem Ronjam un Aleksam.

Muižas īpašnieks Kims Pētersons atbrīvo parku no krūmiem.

2011. gadā pašvaldības rīkotajā izsolē šo muižu jeb agrāko Padures skolu un 9 ha zemes par 80 900 latiem ieguva bijušais *Latvijas dzelzceļa ritošā sastāva servisa* valdes priekšsēdis un ar ostu darbību saistītais uzņēmējs Aivars Muravskis. Taču nekāda darbība tur nenotika, un padurnieki satraucās, ka ēka iet postā, parks netiek kopts.

SPONTĀNS LĒMUMS

Inese stāsta, ka abiem ar vīru Kimu Ķīmales muižas iegāde bijis spontāns lēmums. Pēdējos mēnešus, kamēr pandēmijas dēļ jāievēro pašizolācija, viņi ar meitu Ronju un dēlu Aleksu kemperī apceļojuši Latvijā un apskatījuši skaistas vietas. Kad redzējuši Mežotnes pili un Jaunmežotnes muižu, atmodusies jau pirms daudziem gadiem lolotā ideja, ka kādu no senajām kultūrvēsturiskajām ēkām varētu iegādāties un apsaimniekot. „Ieraudzīju internetā sludinājumu, ka šo muižu pārdod, un joka pēc parādīju vīram. Cena bija samērīga, braucām skatīties.”

Kā apskatījuši, tā uzreiz iepatikusies. Saredzējuši iespēju iekārtot gan savai ģimenei atpūtas vietu, gan viesnīcu ceļotājiem. Lai arī pēdējos gados muiža stāvējusi tukša, iepriekš tajā bijusi skola, un īpašums esot saglabājies labi. „Ēka ir uzturēta labā kārtībā. Jāremontē ir, bet kritiskā stāvoklī nekas nav,” uzskata Inese. „Darba būs daudz, bet tā nav neiespējamā misija. Mēs esam optimisti, un varbūt tādēļ

mums tā šķiet, bet bez optimisma jau neko dzīvīgu nevar izdarīt.”

IZKOPJ PARKU

Inese stāsta, ka pirmie darbi plānoti muižas parkā. Tas aizņem aptuveni 5 ha, un visu vēl neesot apskatījuši, jo dažviet tādi briķšņi, ka nevarot izbrīst. Ik nedēļas nogali ģimene te pašu spēkiem zāgē krūmus, pļauj zāli, vāc atkritumus un sev par pārsteigumu atklāj aizvien jaunus burvīgus skatus.

Muižas parks ir atzīts par kultūras pieminekli. „Iesaistīsim dendrologu, lai saprastu, kas tajā jā saglabā, kāda vecuma koki te ir, kuras ir tās vērtības, kas būtu kopjamas,” saka Inese.

I. Andersone stāsta, ka lielā vīzija par muižas likteni ģimenei esot, bet ar dažādām niansēm tā ik dienu papildinoties. „Runājām, ka mums jātaisa muižai *Ievas pārvērtības*. Safotografējam, kā ir šobrīd, bet pēc tam būs foto, kā tā pārvērtusies,” smeļ īpašniece. Pirmajā stāvā plānots izņemt vairākas starpsienas, lai iekārtotu plašu telpu svinībām. Sētas pusē iecerēts atjaunot terasi, kāda kādreiz pie muižas bijusi. Augšstāvos domāts iekārtot 15–20 istabu viesiem.

BĒRNIEM DRAUDZĪGA VIESNĪCA

„Šī būs bērniem draudzīga viesnīca, kurā nav jāuztraucas, ka mazie ar rociņām var sataukot stikla vitrīnas, sabojāt milzīgas vērtības vai sasist kristāla vāzes,” skaidro Inese. „Tā kā

mums pašiem ir mazi bērni, labi saprotam vecāku intereses un vajadzības. Centīsimies tādas nodrošināt. Zinu pēc sevis, ka ar maziem bērniem uz ļoti smalkām vietām es nebrauktu.”

Tā kā gar muižu tek upīte, viens no te piedāvājumiem atpūtas pasākumiem varētu būt izbraucieni ar pūšļiem pa ūdeni. Tāpat tiek domāts par baseinu. Bet vispirms parkā tapšot tādas atpūtas vietas, kurām ir vismazākās izmaksas.

Viens no tuvākajiem izaicinājumiem būšot nokomplektēt labu komandu, kas būtu ieinteresēta muižu atdzīvināt, remontēt iekšpusi, atjaunot logus un durvis.

DARBOJAS VAIRĀKOS UZŅĒMUMOS

Inese stāsta, ka ģimenei pieder vairāki uzņēmumi. Viens no tiem – *Gateway&Partners*, kas konsultē par eksporta iespējām: „Uzņēmējiem, kuri šeit ražo mēbeles, metāla izstrādājumus vai ko citu, sameklējam partnerus citos tirgos.” Cits business esot saistīts ar nekustamo īpašumu iegādi, uzlabošanu un izīrēšanu.

Pēdējos trīs gadus Inese iesaistījusi arī pašvaldības darbā – bijusi Rīgas domes deputāte no *Jaunās Vienotības*. Gada sākumā gan dome atlaista, bet jaunajās vēlēšanās viņa kandidēšot atkal. Inese vienmēr bijusi sabiedriski aktīva, darbojusies dažādās organizācijās un kā mentore konsultējot tos, kuri uzņēmējdarbību grib sākt paši.

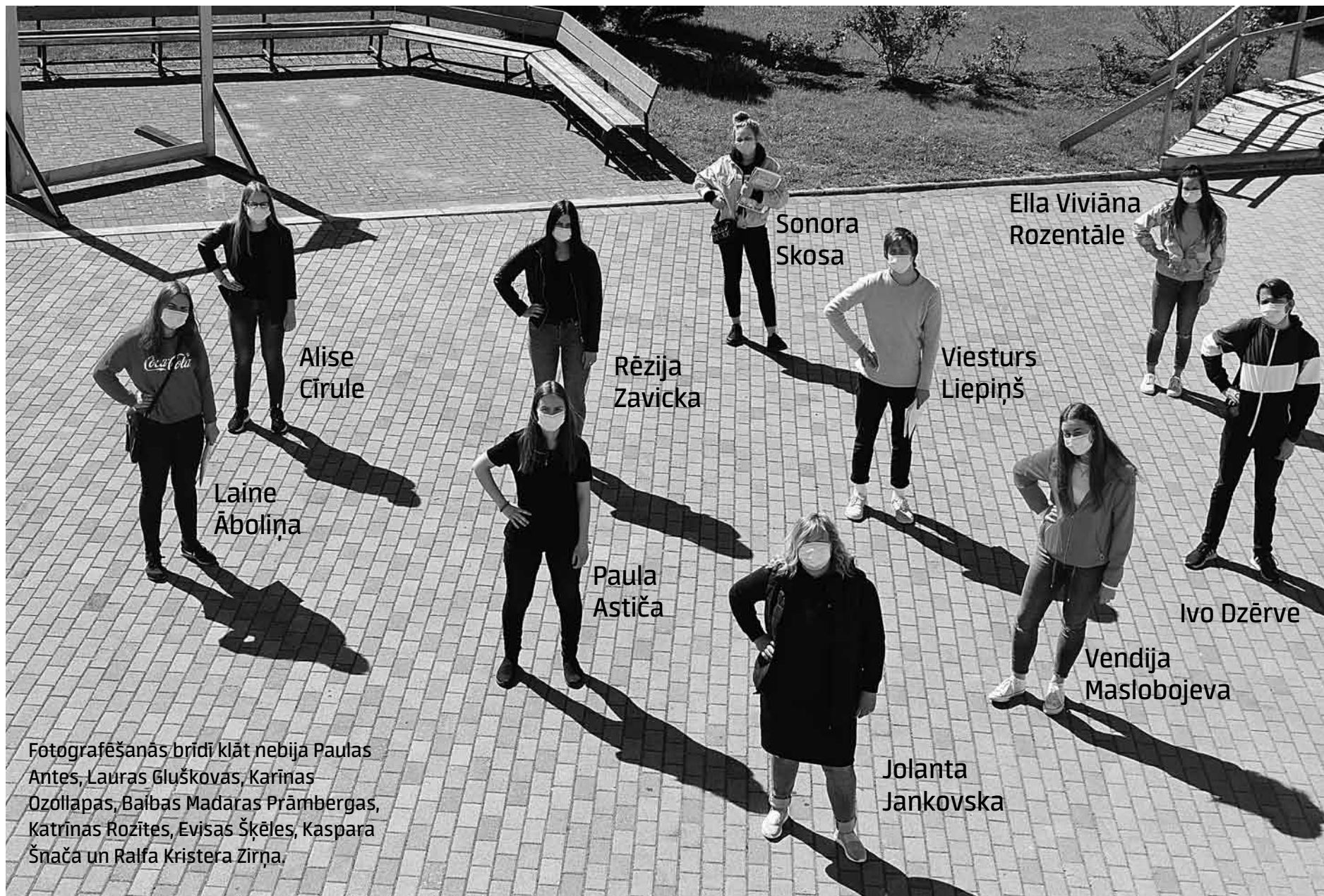
Krāsns, kas muižā ir viena no kultūrvēsturiskajām vērtībām.

Lappuse tapusi ar Kuldīgas novada pašvaldības līdzfinansējumu.

„Galvenais – esiet laimīgi!”

„Lai arī kur viņi dzīvē ietu un ko darītu, svarīgi, lai ir laimīgi cilvēki. Lai ir ģimene, kādu katrs sev vēlas, lai ir tāds darbs, kas patīk un labi padodas,” saviem audzināmajiem ceļamaizē novēl V.Plūdoņa Kuldīgas vidusskolas 12.b klases audzinātāja Jolanta Jankovska.

Šogad skolu beidz divas 12. klases, un šajā 17 skolēnu mācījušies matemātikas un dabaszinību novirzienā.

„NEUZTRAUCIES, JOLANTA, IZDARISIM!”

J.Jankovska māca sportu, un viņai skolā šis ir 30. nostrādātais mācību gads. Puse klasesbiedru kopā ar audzinātāju te pārnākuši no Kuldīgas pamatskolas, kad iestādes apvienotas.

Jaunieši esot ļoti aktīvi un izdarīgi. Katrs ar savu raksturiņu un diezgan atšķirīgiem viedokļiem. Lai nonāktu pie kopīga, vienmēr notiekot intensīvas diskusijas. „Kad kāds uzdevums jāpaveic, es varu dancot apkārt nedēļu vai divas iepriekš, bet nekas nenotiek. Darīšana ievēlās, un tad viņi saka: „Neuztraucies, Jolanta, izdarīsim!” Un tā arī vienmēr ir bijis. Pēdējā brīdī, bet viss izdarīts. Ne tikai šā tā, bet ļoti labi,” stāsta J.Jankovska.

„Parasti piedalās visi un dara visu iespējamo, lai būtu pats labākais rezultāts. Viņi ir sabiedriski, skolā vadījuši dažādus

pasākumus. Visur, kur vien varējām, piedalījāmies: braucām ekskursijās, divus gadus startējām ZZ čempionāta finālā. Mīļš un sirsnīgs bija pašu organizētais pēdējais zvans. Lai arī attālināti – katrs bijām savās mājās un tikāmies internetā, tas bija apsvērumiem un pārsteigumiem piepildīts. Viņi ir vislabākie!”

UZ UNIVERSITĀTI

Rēzija Zavicka te mācās kopš 1. klases. Lai arī skolas nosaukums šajā laikā mainījies, atmosfēra, viņasprāt, esot nemainīga vērtība – mājīgi te esot vienmēr. Par tālākajām gaitām Rēzija vēl domā. Kā vienu no variantiem viņa izskata Latvijas Universitātes (LU) Pedagoģijas fakultāti.

Lainei Āboliņai kā interesantākie pasākumi šķituši ZZ čempionāts un mācības Panākumu universitātē. Rīgā, biznesa augstskolā Turība, reizi mēnesī

visi braukuši uz nodarbībām. Kuldīgas mūzikas skolā Laine beigusi klavieru klasi, joprojām dziedot korī. Viņa iecerējusi studēt LU Kuldīgas filiālē.

Paula Astiča kopā ar Alisi Cīruli un Evisu Šķēli izveidojušas skolēnu mācību uzņēmumu Omlēte – darinājušas krūzīšu paliktņus, pārdevušas tirdziņos Kuldīgā un Citā bazārā Rīgā. Paula beigusi arī mākslas skolu un grib studēt arhitektūru Rīgas Tehniskajā universitātē.

MEITENES NO SPEKTRAS

Vendijai Maslobojevai patikuši ar skolasbiedriem rīkoti pasākumi, viņa iesaistījusi pašpārvaldē. Vienreiz vākuši parakstus, lai, aprēķinot vidējo atzīmi, nosacījumi būtu skolēnam izdevīgāki. Mūzikas skolā Vendija beigusi klavieru klasi, bet savā skolā spēlējusi vokāli instrumentālajā grupā Spektra.

Vēlas mācīties Rīgas Stradiņa universitātes Eiropas studiju fakultātē.

Arī Sonora Skosa spēlējusi Spektrā un darbojusies skolas pašpārvaldē – divus gadus bijusi prezidente. Viņa mācījusies Ēdoles pamatskolā, deju pagasta deju kolektīvā Sprigulī un ir Ēdoles jauniešu koordinatore. Gatavojas studēt uzņēmējdarbību Latvijas Lauksaimniecības universitātē.

SPORTISKI PUIŠI

Ivo Dzērvem brīvā laikā patīk sportot, viņu interesē vēsture un dokumentālās filmas. Viņš plāno studēt LU Vēstures un filozofijas fakultātē, bet kā otrs variants tiekot apsvērta militārā karjera. Viņš priecājas, ka skolā bijusi automācība un iegūta autovadītāja apliecība.

Viestura Liepiņa vaļasprieks ir sports. Ar klasi viņam patīcis piedalīties ZZ čempionātā un

citos pasākumos, bet nākotnes plāni vēl esot neskaidri. Domāšot pēc eksāmeņiem.

INTERESES – DAŽĀDAS

Ella Viviāna Rozentāle 7. klasē pārnākusī no Kuldīgas Centra vidusskolas. Šeit patīkot draudzīgais kolektīvs un attiecības ar skolotājiem. Par nākotni tiekot apsvērtas dažādas idejas: „Strādāt un mācīties ārzemēs vai arī tepat. Kad beigšu skolu, paļaušos uz to, kura ceļš vedīs. Mani interesē māksla un mūzika.”

Katrīnai Rozītei interesantākais piedzīvojums šķitis Viļa skrējienis (V.Plūdoņa vārdadienā – red.): nakšņojuši skolā, bijušas interesantas izklaides, kas saliedējušas kolektīvu. Mūzikas skolā viņa beigusi kora klasi. Vai studēšot mūziku, vēl nezinot. Esot interese par kultūru un mākslu.

Animācijā – militārisma radītās bailes

Režisores, kādreizējās kuldīdznieces Ilzes Burkovskas-Jakobsenas animācijas filma *Mans mīļākais karš* piedalīsies prestižajā festivālā Ansi, kas Francijā no 15. līdz 30. jūnijam noritēs virtuālā vidē. Latvijā pirmizrāde plānota rudenī.

AUTOBIOGRĀFISKS DARBS

Filma tieši saistīta ar režisores bērību un augšanu Kurzemes pusē aukstā kara apstākļos. Burkovsku dzimtas vieta ir Kuldīgā, Aizputes ielā, kur Ilze daļu bērības pavadījusi pie tēva vecākiem un joprojām bieži brauc ciemoties. Savukārt ģimenei māja bijusi Kurmālē. Kad tēvs dabūjis darbu Saldū, pārcēlušies uz dzīvi tur.

Anotācijā *Mans mīļākais karš* pieteikts kā autobiogrāfisks darbs. Režisore piebilst, ka viņas stāstā iekļautās izjūtas pazīstamas gandrīz visai paaudzei, kas auga melnā pasaulē Padomju armijas militāro objektu tuvumā. „Līdz brīdim, kamēr pārcēlos uz Saldu, es nedzīvoju Padomju Savienībā – es dzīvoju Kuldīgā,” nosmej režisore. „Filmā gandrīz

nevienu kadrā Kuldīga nav uzņēmēta, tikai tās vecāteva mājas. Kamēr viņš bija dzīvs, tur bija naturālā saimniecība, sava pasaule un nekāda padomju ideoloģija to neskāra. Saldus ir pavisam citādāka pilsēta. Sanācis mazliet netaisnīgi, ka tieši tā pārstāv bērības laika padomju *betona liel-pilsētu*. Kuldīgā jau pat Ļeņina īsti nebija – tā bija pēdējā pilsēta Latvijā, kur pieminēkli uzlika un drīz pēc tam aizvāca.”

JĀZĪMĒ PĒC ATMIŅAS

Daudzos kadrus redzami mūsdienu militārie objekti: Skrundas radiolokācijas stacija un Upīskalns. „Filmu veidoju tā, lai skatītājiem, īpaši ārzemniekiem, izskaidrotu bailes, ko cilvēkos radīja padomju laiks,” turpina I.Burkovska-Jakobsena. „Bai-

Kadrs no animācijas filmas *Mans mīļākais karš*. Titros teikts: „Kad viņš Alsungā bija priekšnieks, tad noorganizēja tiešo autobusa maršrutu uz galvaspilsētu.”

les un spriedzi uzturēja armijas klātbūtne. Viens no redzamākajiem objektiem bija Skrundas lokators. Filmā apspēlēts tas, kā bērns jautā: „Kas tas ir?” Bet pieaugušie izvairās par to runāt. Zināja jau, kas tur pieturā *Kombināts* kāpj iekšā un ārā (tolaik autobuss uz Saldu brauca caur Skrundu). Mistisko Zvārdes poligonu varēja noslēpt labāk nekā lokatoru.

Trešais objekts manā filmā ir tā sauktais Upīskalna balons. Arī par to neko mums neteica, ko tas

tur mēra un pēta. Bet bija iespaidīga parādība. Dzīvojot Aizputes ielā, tas bija ļoti tuvu. Gaisā tik liels un draudīgs neizskatījās kā tad, kad cēla augšā, un mēs to labi redzējām.

Kad sāku veidot filmu, izmeklējos, bet nekur neatradu kādu šīs zemūdens antenas fotogrāfiju. Tādus objektus baidījās fotografēt, turklāt tie tika speciāli krāsoti sudrabaini, lai lentē nevar uzņemt. Balons bija jāzīmē pēc atmiņas. Militārisms ir ļoti maz dokumentēts, tāpēc dokumentālo

filmu nevarēju uzņemt – bija jāveido animācija.”

PĒC PIRMIZRĀDES RĪGĀ VEDĪS MUMS

Jau gandrīz 30 gadus I.Burkovskas-Jakobsenas dzīve rit starp Latviju un Norvēģiju. Abu valstu sadarbībā tapusi viņas iepriekšējā, augstu novērtētā dokumentālā filma *Bekons, sviests un mana mamma*, kā arī *Kleitas, mātes un meitas*, bet tagad *Mans mīļākais karš*, kas veidots septiņus gadus un ir atzīts par pirmo latviešu pilnmetrāžas dokumentālo animācijas filmu.

Ansi tiek dēvēta par animācijas Meku vai Kannām. I.Burkovska-Jakobsena atzīst: pat iedomāties neesot varējusi, ka viņas darbs nokļūs tik prestižā festivālā. Esot žēl, ka tas notiks tiešsaistē, jo viņai nozīmīga klātienē izjūta, turklāt Ansi slavē ar mājīgo atmosfēru.

Kā ierasts, pirmizrāde būs Rīgā, bet režisore sola ar producentiem sarunāt, lai drīz pēc tam filmu var noskatīties dzimtajā pusē: Kuldīgā, Skrundā un, iespējams, arī Alsungā.

Daina Tafelberga

REKLĀMA

Kuldīgā un Kuldīgas novadā ātrāko mobilo internetu nodrošina Tele2

Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija (SPRK) katru gadu visā Latvijā mērījumos noskaidro mobilo sakaru kvalitāti. Jaunākie dati liecina, ka lielāko mobilo interneta lejupielādes ātrumu Kuldīgā un Kuldīgas novadā saviem klientiem nodrošina mobilo sakaru operators **Tele2**, vidējam ātrumam sasniedzot attiecīgi **47,17 Mbit/s un 44,94 Mbit/s**. Tāds Eiropā tiek vērtēts kā atbilstošs platjoslas internetam.

Tele2 – ātrākais mobilais internets arī Latvijā

SPRK mērījumi visu gadu norit 1200 vietās Latvijā. Dati atklāj, ka mobilo interneta jomā **Tele2** ir līderis ne tikai Kuldīgas novadā, bet arī visā Latvijā, jo nodrošina lielāko vidējo lejupielādes ātrumu 98 novados un astoņās no deviņām lielajām pilsētām.

„Ieviešot jaunas tehnoloģijas, svarīga ir stratēģija, nevis steiga. **Tele2** 4G tīklam visstraujākā attīstība notika 2015. gadā, kad bija skaidrs – pieejamās tehnoloģijas beidzot ir attīstījušās, pietiekami

Tele2 valdes priekšsēdis **VALDIS VANCoviČS**: „Ārkārtējās situācijas laikā, neskatoties uz straujo mobilo interneta patēriņa pieaugumu, par sava tīkla jaudu bijām pārliecināti, tādēļ varējām visiem klientiem telefonā bez maksas piešķirt bezlimita mobilo internetu. Domāju, ka tas tiem bija vērtīgs ieguvums. Kopējais klientiem piešķirto datu apjoms ir aptuveni septiņu miljonu eiro vērtībā.”

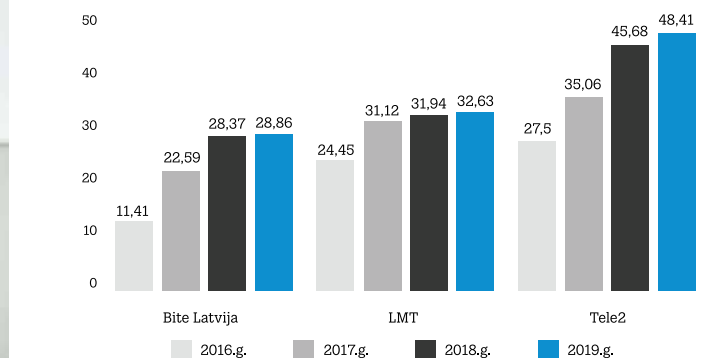
jaudīgas un spēs nodrošināt augstu kvalitāti ilgtermiņā, kad strauji augs mobilo interneta patēriņš. Tieši tādēļ arī mēs četrus gadus pēc kārtas spējam nodrošināt lielāko vidējo mobilo interneta lejupielādes ātrumu Latvijā,” skaidro **Tele2** valdes priekšsēdis **Valdis Vancovičs**. „Labam mobilajam internetam būs nozīmīga loma arī nākotnē, jo Latvijas iedzīvotāji aptaujā atzīst, ka **TOP 2** lietas un iemaņas, kuras viņi turpinās praktizēt arī pēc koronavīrusa izraisītās krīzes, ir – aktīvāk izmantot mobilās tehnoloģijas un biežāk iegādāties preces internetā.” Kā rāda SPRK mērījumi, četru

gadā laikā **Tele2** vidējais mobilo interneta lejupielādes ātrums ir palielinājies par 75%. Turklāt 76% gadījumu šis ātrums ir robežās no 30 līdz 100 Mbit/s, kas no visiem operatoriem ir labākais rādītājs.

„Šis rādītājs ir ļoti būtisks, jo Eiropā 30 Mbit/s ātrums tiek vērtēts kā platjoslas internetam atbilstošs. Tas arī nozīmē to, ka mobilais internets kļuvis par reālu konkurentu optiskajam internetam, un to labi apliecināja arī ārkārtējā situācija valstī, kad liela daļa iedzīvotāju un uzņēmēju iegādājās tieši mobilo mājas internetu, lai varētu strādāt un mācīties attālināti,” saka **V.Vancovičs**.

4 gadu laikā Tele2 vidējais mobilo interneta lejupielādes ātrums palielinājies par 75%

Oficiālie Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas (SPRK) mērījumu dati.

Tele2 tīkla attīstībā investējis 60 miljonus. Jaunas bāzes stacijas arī Kuldīgā

Uzņēmuma pārstāvji norāda, ka pēdējos piecos gados tīkla attīstībā ieguldīts ap 60 miljoniem eiro. Pērn ierīkots vairāk nekā 50 jaunu bāzes staciju, kā arī paveikta modernizācija 200 stacijās visā Latvijā. Savukārt šogad uzņēmums ierīkos ap 40 jaunu staciju, stiprinās darbību, mobilās bāzes stacijas pieslēdzot optiskajam tīklam Rīgā, kā arī modernākas

iekārtas ierīkos bāzes stacijās novados. Divas jaunas stacijas būs arī Kuldīgas pusē.

„Lielās investīcijas tīkla attīstībā mūsu klienti ir novērtējuši, it īpaši laikā, kad mobilais internets faktiski kļuvis par vienu no pamatvajadzībām,” stāsta **V.Vancovičs**. „Latvijas iedzīvotāju aptauja, ko martā rīkoja pētījumu aģentūra *Norstat*, rāda, ka attiecībā uz mobilo interneta ātrumu no visu šāda pakalpojuma sniedzēju klientiem **Tele2** klienti ir paši apmierinātākie – to atzīst lielākā daļa jeb 80% aptaujāto.”

Ceļo droši Baltijā!

Droši vari apceļot Baltijas valstis, ja:

- pēdējo 14 dienu laikā neesi bijis ārpus šīm valstīm;
- tev nav noteikta izolācija vai karantīna saistībā ar inficēšanos vai arī kontaktpersonas statusa dēļ;
- tev nav elpceļu saslimšanas pazīmju (paaugstināta temperatūra, klepus, elpas trūkums).

Nu mums ir iespēja apceļot kaimiņzemes: Lietuvu un Igauniju. Visus apskates objektus pieminēt nav iespējams, tomēr ieteicams apmeklēt tās vietas, kur var ieturēt distanci. Šeit būs pāris vērtīgu ieteikumu, kur doties un kādi ierobežojumi jāievēro Igaunijā.

Igaunijas dabas noslēpumi

Daudzi no mums Latvijas dabas takas paspējuši izstaigāt krustu šķērsu. Arī Igaunijā skaistu taku netrūkst.

Taevaskodas dabas taku, kas atrodas uz dienvidiem no Tartu, izbaudīs tie, kam patīk pastaigas mežā. Tur var ne tikai dzirdēt meža skaņas un izjust mieru, bet arī savām acīm skatīt iežu atsegumus un alas. Pieejamas divas dažādas takas – garā un īsā, kas dod iespēju pārgājiena ilgumu pielāgot savām iespējām un vēlmēm.

Lahemā ir viena no vissvarīgākajām mežu aizsardzības teritorijām Eiropā. Šeit dzīvo aļņi, mežacūkas, brūnie lāči, lūši, lapsas un citi savvaļas dzīvnieki. Apmeklētāji ļoti iecienījuši Viru purva taku, lai vērotu brīnišķīgo dabu. Šeit atrodas arī Altjas dabas un kultūras taka. Tā ir 3 km gara un sākas pie Altjas zemes raga tieši aiz piekaramā tilta. Šī taka ļauj iepazīt vēsturisko Altjas zvejnieku ciemu, apskatīt koka namiņus un apkārtnes dabu.

Lielais Munameģis noteikti ir apmeklēšanas vērts. Ne velti Lāsmaņa no filmas *Limuzīns Jāņu nakts krāsā* tik ļoti kāroja tur nokļūt. Tas ir augstākais kalns Baltijā, kas slejas 318 m virs jūras līmeņa. Tā apkārtnē ir ne tikai vairākas pastaigu takas un piknika vietas, bet arī skatu tornis, no kura 50 km rādiusā paveras lielisks skats.

Somā (Soomaa) nacionālais parks lepojas ar milzu purviem, ko ieskauj meži, upes un daudzveidīgas palieņu pļavas. Noteikti ir vērts izstaigāt Hipasāres mācību taku (*Hüpassaare matkarada*) vai izpētīt pirmatnējo mežu Kūranīdu mācību takā (*Kuuranīdu õpperada*). Interesantus bebru nedarbus un dabas daudzveidību var vērot Bebru takā, kas sākas pie Somā nacionālā parka apmeklētāju centra. Purva mieru var atrast Riisas (*Riisa*) takā.

Pehja-Kervemā (Kõrvemaa) dabas rezervātā var kļīst pa koka takām, kāpt pakalnos un doties pārgājienā pa smilšainiem ceļiem. Arī Kakerdajas purva taka ir apmeklēšanas vērts.

Matsalu nacionālajā parkā ietilpst Matsalu līcis un tā piekraste, Kasari upes delta un gandrīz 50 salu un saliņu, kā arī Veinameri – Baltijas jūras šaurums. Šeit atrodas Eiropā lielākā saglabātā palienes pļava, un tā ir īsta paradīze putnu mīļotājiem. Apmeklētāji var doties pastaigā pa kādu taku vai vērot putnus no novērošanas torņiem.

Rummu karjers.

Pangas klints.

IGAUNIJA Svarīga informācija

- Maskas nēsāt nav obligāti, bet tiek rekomendēts.
- Drīkst pulcēties ne vairāk par diviem vai arī cilvēki no vienas māsaimniecības. Apskates vietu, muzeju apmeklējums atļauts grupās ne vairāk par desmit.
- Pulcēšanās gadījumā jāievēro divu metru distance.
- Ir atvērtas viesnīcas, restorāni, tirdzniecības centri, muzeji un izstāžu zāles.
- Kino, spēļu zāles un citas izklaides vietas pagaidām slēgtas.

SĀREMĀ SALAS VILINĀJUMS

Mūsu kaimiņi var lepoties ar vairākām salām, bet Sāremā jeb Sāmsala ir lielākā un tūristu iecienītākā. Šeit vienkopus apskatāmi dažādi objekti, tāpēc tas ir labs galamērķis nedēļas nogales izbraucienam. Brauciens ar prāmi no Virtsu uz Muhu salu ilgst apmēram 30 minūtes. Biļetes cena pieaugušajam ir trīs eiro.

Salas apskatē noteikti būtu jāiekļauj tās lielākā pilsēta Kuresāre. Šeit atrodama iespaidīgā Kuresāres pils-cietoksnis. Tajā ir arī muzejs, taču šībrīža situācijas dēļ ieteicams darba laiku apskatīt mājas lapā www.saaremaamuseum.ee. Parku un pili no ārpusē var apskatīt jebkurā laikā.

Viens no interesantākajiem objektiem ir Kāli meteorīta krāteris. Tas ir astotais lielākais pasaulē un Eirāzijas iespaidīgākais krāteru lauks.

Ja ir pietiekami daudz laika, salas dienvidos var apskatīt Serves bāku. Skaidrā laikā no tās skatu platformas saskatāma arī Latvija.

Šo vietu bieži plosa stipri vēji, tāpēc pikniks pie jūras gan neiznāks.

Pangas jeb Mustjala klints ir iespaidīgs objekts. Tas atrodas Sāremā ziemeļu krastā, un tā ir augstākā no salas klinfīm, kas sasniedz 20 m augstumu. Visa klints ir aptuveni 2,5 km gara.

Anglas vējdzirnavu kalns ir ievērojams Igaunijas kultūras mantojums. Apskatāmas vairākas vējdzirnavas, no kurām četras ir tipiskas Sāremā, pārējās būvētas holandiešu stilā. Turpat ir Anglas kultūras mantojuma centrs, kurā atrodas suvenīru veikals un meistaru darbnīcas. Maksa par ieeju teritorijā pieaugušajam ir četri eiro.

INTERESANTAS AKTIVITĀTES VISAI ĢIMENEI

Igaunijā ikviens atradīs sev patīkamas nodarbes. Tiem, kuri vēlas iepazīt kalnraču dzīvi, patīks **Raktuvju muzejs (Kaevandusmuuseum)**, kurā var doties pa pazemes ejām. Šeit var izjust kalnraču ikdienu, ietērpjoties to apģērbos un apskatot darbarīkus. Tūres ie-

Sāremā. Anglas vējdzirnavas.

Viru purva taka.

Altjas zvejnieku ciems.

priekš jārezervē: info@kaevandusmuuseum.ee.

Pilsēta **Sillamē (Sillamäe)** atrodas pie Somu jūras līča, un reiz tā bijusi slepena urāna oksīda ieguves vieta. Padomju laikos tā netika atzīmēta kartēs, un tās nosaukumu pieminēja reti. Vēlāk pilsētiņa kļuva par kūrortu tālaika slavenībām. Mūsdienās var pastaigāties pa klasiskām alejām un apbrīnot unikālas staļinisma laikmeta ēkas.

Rummu karjers pēdējos gados ieguvis īpašu popularitāti. Tas ilgu gadus kalpojis kā Vasalemmas marmora (viena no kaļķakmens veidiem) atradnes vieta. Galvenais

darbspēks bijuši Murru cietuma ieslodzītie. Tā kā cietums likvidēts, arī karjerā darbs apstājies. Ūdens sūkņi izslēgti, un teritorija strauji applūdusi. Zem ūdens palikušas ne tikai daudzas ēkas, bet arī ekskavatori. Tā kā ūdens ir dzidrs, to var labi redzēt. Šī iemesla dēļ šo vietu iemīlējuši peldētāji un nirēji. Ieeja maksa no jūnija ir pieci eiro.

Glena (Glehn) parks atrodas netālu no Tallinas. Tajā var apskatīt dažādas skulptūras un veidojumus, kā arī noiet 2,45 km garu pastaigu taku. Tur ir arī Glēna pils, kuru tāpat kā parku izveidojis ekscentriskais barons Nikolajs fon Glēns.

LIETOTNE UN PRIVĀTUMS

- Lietotne balstīta Eiropas datu aizsardzības principos.
- Tās darbībā netiek izmantoti lietotāja ierīces GPS dati vai informācija par atrašanās vietu.
- Dati tiek glabāti viedierīcē un pēc konkrēta laika – dzēsti.

- Dati tiek šifrēti ar mainīgu kodu, tie ir anonīmi.
- Anonīmie šifrētie dati nav pieejami nedz pašam lietotājam, nedz citiem, kas lietotni izmanto.
- Dati ir pieejami SPKC tikai ar lietotāja piekrišanu.

LIETOTNES DARBĪBAS PAMATPRINCIPI

- Tās izmantošana ir brīvprātīga un bez maksas.
- Ar *Bluetooth* palīdzību tā ļauj viedtālruniem apmainīties signāliem.
- Tā anonīmi un ar mainīgu kodu reģistrē ikvienu lietotāju, ar kuru tālruņa īpašnieks bijis saskarē tuvāk par diviem metriem un ilgāk par 15 minūtēm.
- Cilvēks, kuram konstatēts Covid-19, no SPKC saņem kodu, ko ievada lietotnē.
- Tā nosūta ziņojumu, ka fiksēts kontakts ar Covid-19 pacientu.

Apturi vīrusu ar savu telefonu!

Bezmaksas, vienkārša un droša – tā jauno mobilo lietotni *Apturi Covid* raksturo eksperti. Kopš 29. maija pāris dienās to bija lejupielādējuši 40 000 cilvēku. Kāpēc tāda vajadzīga, skaidro Ministru prezidents Krišjānis Kariņš, Slimību kontroles un profilakses centra (SKPC) pārstāve Elīna Dimiņa, *Latvijas Mobilā telefona* prezidents Juris Binde un vēl viena izstrādes uzņēmuma *Mak IT* valdes priekšsēdis Arvis Zeile.

Jāatdzīvina ekonomika

Ministru prezidents KRIŠJĀNIS KARIŅŠ:

– Šādos apstākļos dzīvojam divarpus mēnešus, un diemžēl vēl neviens nav izgudrojis ne zāles, ne vakcīnu pret jauno vīrusu. Mēs nevaram mūžīgi ekonomiku iesaldēt – ir jāatgriežas un tā jāiedzīvina. Mums jāiemācās ar Covid-19 gudri sadzīvot.

Latvijas informācijas un komunikācijas tehnoloģiju speciālisti kārtējo reizi pierāda, ka spējam ļoti īsā laikā izgudrot kaut ko lietderīgu un vērtīgu. Tāda ir lietotne, ko lejupielādēt savā telefonā un kas palīdz ierobežot vīrusa izplatību. Es uzskatu, ka šis ir viens no ļoti svarīgiem rīkiem. Izmantojot aplikāciju, es sevi nodrošinu pret slimības izplatību. Tā ir bezmaksas, un svarīgi būtu to izmantot visiem. Lielisks piemērs, kā brīvprātīga iniciatīva nākusi talkā mums visiem.

Ministru prezidents Krišjānis Kariņš uzskata, ka lietotne *Apturi Covid* palīdzēs vīrusa izplatību apturēt.

Tas nekur nav pazudis

SPKC pārstāve Elīna Dimiņa uzsver, ka pandēmija vēl nav beigusies.

SPKC infekcijas slimību uzraudzības un imunizācijas nodaļas vadītāja ELĪNA DIMIŅA:

– Visiem šķiet, ka kopā ar jauno koronavīrusu dzīvojam jau ilgi, bet patiesībā pirmais gadījums reģistrēts 3. martā un nemaz tik ilgs periods nav pagājis. Ir reģistrēts vairāk nekā 1090 gadījumu, miruši 26 cilvēki, bet daudzi arī izveseļojušies, un saslimušo skaits samazinājies. Tomēr gandrīz katru nedēļu tiek reģistrēta grupveida saslimšana – cilvēki lielākoties inficējas dzīves vai uzturēšanās vietā, un tam ir savi iemesli. Pārsvārā satiekam ģimenes locekļus un kolēģus.

Latvija izdara daudz pareizu soļu, pirmkārt, laikus reaģējām uz pandēmijas draudiem, otrkārt, laikus pieņemām atbildīgus lēmumus, treškārt, sabiedrība nebija noraidoša, lai arī cik grūti daudziem bija jauna-

jai realitātei pielāgoties. Latvijā epidemioloģiskais dienests nav pārstājis noteikt kontaktpersonas. Tie ir tie cilvēki, kuri saskārušies ar personu, kurai atklāta Covid-19 infekcija.

Šo mēnešu laikā strādājām ar vairāk nekā 3000 kontaktpersonām, kurām lūdzām palikt mājās, jo galvenais vīrusa izplatītājs ir cilvēks. Vidēji viens slimnieks var inficēt divus trīs cilvēkus. Bet, ja kāds atrodas lielā pulk, kā sabiedriskajā transportā vai citā publiskā vietā, tas var inficēt daudz lielāku skaitu. Vīrusus izdalās jau pirms asimptomātisku gadījumu – simptomi neparādās.

Tāpēc svarīgi ir visas kontaktpersonas brīdināt, un jaunā lietotne to var izdarīt. Tā varam vīrusa izplatīšanās ķēdi pārtraukt. Lai gan Latvijā veicas labi, pandēmija nav beigusies. Tas nozīmē, ka dzīvot un domāt, ka varam atgriezties ierastajā dzīvē, ir pārāgri. Mēs no sabiedrības gaidām, ka tā turpinās ievērot distanci, mazgās rokas, rūpēsies par citiem apstākļiem, kas dzīvi padara drošāku. Iesaku mobilo lietotni lejupielādēt, un, ja tā brīdina par iespējamu risku, tad klausīt norādēm un pasargāt citus.

Gribam atgriezties normālajā dzīvē

LMT prezidents Juris Binde skaidro, ka jaunā lietotne pilnīgi respektē tālruņa īpašnieka privātumu.

LMT prezidents JURIS BINDE:

– Lietotne *Apturi Covid* ir Latvijas informācijas un komunikācijas tehnoloģiju uzņēmumu brīvprātīga iniciatīva. Skaidrs, ka pandēmija nav beigusies un, lai arī Latvijā situācija ir laba, šis process jākontrolē un jāvada. Mēs izmēģinājam dažādas pasaulē eksistējošās kontroles lietotnes. Latvija ir pirmā valsts, kas izveidojusi universālu lietotni ar globālu lietojamību. Domāju, ka varēsim to piedāvāt citām valstīm. Šajā darbā piedalījās vairāk nekā simts cilvēku no dažādām nozarēm, arī no SPKC, ļoti lielu atbalstu saņēmām no Veselības ministrijas, Valsts prezidenta kancelejas, līdzdarbojās zinātnieki. Tās izstrādē nav izmantots neviens cents no valsts budžeta.

Lietotnes ierīkošana ir brīvprātīga un bez maksas. Ļoti svarīga ir sabiedrības līdzdalī-

ba, jo bez pilsoniskās apziņas šī iniciatīva nebūs sekmīga. No drošības viedokļa lietotne nevar atklāt kontaktpersonu ģeogrāfiskās koordinātas. Visa informācija, kas ir uzkrāta, atrodas tikai un vienīgi viedtālrunī, un to var lietot tikai ar tālruņa īpašnieka piekrišanu. Lietotne neievāc un neapstrādā tādus datus, kas nav nepieciešami šī mērķa sasniegšanai. Sadarbojoties ar Datu valsts inspekciju, tā izveidota tāda, lai pilnībā respektētu privātumu. Ar *Bluetooth* palīdzību tā ļauj viedtālruniem apmainīties ar informāciju. Tā anonīmi un šifrētā veidā reģistrē ikvienu lietotāju, ar kuru tālruņa īpašnieks ir saskarē tuvāk par diviem līdz četriem metriem un ilgāk par 15 minūtēm. Tas nozīmē: ja jūs kādam, iespējams, inficētam cilvēkam paejat garām, šādi kontakti reģistrēti netiek. Tas, kuram Covid-19 ir konstatēts, no SPKC saņem kodu, kuru viņš ievada lietotnē, un tā nosūta ziņojumu, ka fiksēts kontakts ar pacientu un iespējamajām kontaktpersonām.

Pat tad, ja šo lietotni izmantos 15–20% iedzīvotāju, tas infekcijas ierobežošanai jau būs liels atbalsts. Mēs ļoti ceram uz pilsonisko apziņu. Galu galā mēs gribam ātrāk atgriezties normālajā dzīvē. Lietotnei ir ļoti liela nozīme, un tas, ka tāda radīta Latvijā, ir tikai likumsakarīgi, jo informācijas un komunikācijas tehnoloģiju izmantošanas ziņā esam starp vadošajām valstīm pasaulē.

Uzņēmuma *Mak IT* valdes priekšsēdis Arvis Zeile uzskata, ka lietotne ir vienkārša.

Pilnīga inovācija

Web&Mobile risinājumu izstrādes kompānijas Mak IT valdes priekšsēdis ARVIS ZEILE:

– Lietotne pieejama divām platformām: *Android* un *iOS*. Tā pieejama jebkuram Latvijas iedzīvotājam. No tehnoloģiju viedokļa šī ir pilnīga inovācija.

Kā jebkuru lietotni to var lejupielādēt veikalos *Google Play* vai *App Store*.

Atverot lietotni, var iepazīties ar noteikumiem un privātuma politiku. Tad būs jāaktivizē tas, ka tiek fiksēti kontakti ar *Bluetooth* (neliela rādiusa bezvadu saziņas tehnoloģiju – red.). Tad būs iespēja norādīt telefona numuru vai lietot to bez norādīta numura. Nonākam pie galvenā ekrāna, kurā var apskatīt detalizētu statistiku, iegūt atbildes uz visbiežāk uzdotajiem jautājumiem. Ja būsiet *Bluetooth* izslēguši, tad lietotne

reizi dienā par to atgādinās. Ja būsiet bijis saskarē ar Covid-19 slimnieku vai kontaktpersonu, jums atnāks paziņojums un tiks sniegti ieteikumi, kā rīkoties. Ja tālruņa numuru būsiet norādījis, jums drīzumā piezvanīs SPKC speciālists. Tāpēc iesaku to norādīt. Šī ir kā fona lietotne, kas cilvēku brīdina, ja tas būs nepieciešams.

Lāsma Reimane

SARUNA AR JUBILĀRU

Pašiem savs jūnija festivāls

Sabīne Celitāne pārgājienā Cēsu pusē gar upi ar nosaukumu Raunis.

9. jūnija gaviļniece, bijusī kuldīdzniece Sabīne Celitāne, kura tagad dzīvo Rīgā, šī mēneša sākumu sauc par jūnija festivālu. „Mana dzimšanas diena ir vienā laikā ar vīra, labākās draudzenes, māsas-dēla un draudzenes dēla dzimšanas dienu, kā arī ar tantes vārdadienu,” uzskaita Sabīne.

Sabīnei 34 gadi apritēja tieši tajā dienā, kas šogad visiem saistās ar ārkārtējās situācijas beigām. Par šiem trim mēnešiem viņa saka: „Tas bija laiks apstāties un padomāt, ka vajag izkāpt no vāveres riteņa un pabūt ārā no rutīnas.”

Dzimšanas dienu S.Celitāne pavadījusi, kopā ar kolēģiem ēdot ķilavmaizītes, ar ģimeni ieturot svētku vakariņas, un nedēļas nogalē tikšot rikota ballīte.

DIVAS BALLĪTES

Visspilgtāko, atmiņā paliekošo notikumu dzimšanas dienā Sabīne nevēlējas atklāt, jo tas esot bijis nedarbiņš. Bet patīkamākais esot būt kopā ar radiem, draugiem, citiem mīļajiem. Viņa atzīst, ka ir jauki visus svētkus nosvinēt pirms Jāņu steigās. Tas ir īstais brīdis noķert visus aiz naga pēc mācību gada, pirms sācies vasaras skrējieni, kurā atkal viens otru nesatiek.

Tā kā S.Celitānes vecāki dzīvo Kuldīgā, bet pati ar ģimeni – Rīgā, dzimšanas dienas vakarā tiek paēstas

svētku vakariņas, bet nedēļas nogalē rikota ballīte pie vecākiem. „Parasti saaicinām draugus, gatavojam veģetāros burgerus, kas visiem garšo, un dodamies peldēties piemājas dīķītī. Daudz runājam, jo attālums mums ilgu laiku nav ļāvis satikties,” izjūtās dalās S.Celitāne.

JUST SAKNES

Jūnija festivāls esot laba iespēja būt kopā ar vecākiem, kuri dzīvo vairāk nekā simt kilometru prom no meitas un mazbērniem. „Vismaz reizi mēnesī man līdz Kuldīgai jāizbrauc,” viņa atklāj. „Gribas sajūst savas saknes.” Rīgā gaviļniecei pietrūkst dabas plašuma, Ventas mierīgo un gleznaino krastu, skata pa vecāku mājas logu uz nenopļauto labības lauku un mazā dīķīša, kur var septiņreiz dienā iet peldēties, un karstā vasarā tas vēl būšot par maz.

DARBS AR BĒRNIEM

S.Celitāni var sastapt bērnu zinātnes centrā *Tehnannas pagrabi*, kur viņa

apmeklētājus iepazīstina ar ekspozīciju, vada seansus planetārijā, stāsta par Visuma un zvaigžņu noslēpumiem. Sabīne strādā arī par vizuālās mākslas un mājturības skolotāju Pārdaugavas Montessori pamatskolā, kurā bērniem ļauj patstāvīgi un radoši izpausties.

Pedagoģes darbā viņa iegulda lielu enerģiju un dara to no sirds, bet māk arī atpūsties. „Mēs ģimenē esam cilvēki, kam patīk iet pārgājienos. Katru sestdienu cenšamies izbraukt no pilsētas un kaut kur aiziet,” stāsta jubilāre. Visi kopā cenšas noiet septiņus, pat desmit kilometrus.

Par savu terapiju Sabīne uzskata adīšanu. To darot, izdodas atslēgties no domām un izbaudīt izjūtas, kādas sniegtu meditācija. Viņa neslēpj, ka patīk arī gulēt, un viņa būtu gatava to darīt daudz vairāk, nekā tas iespējams tagad. Sabīne ar vīru Ati audzina divus bērnus: Māru un Miķeli.

Monta Bērziņa
(Jauno žurnālistu skola)
Sabīnes Celitānes arhīva foto

IZ DZĪVES

Pāri puspasaulei pandēmijas laikā

Pandēmijai sākoties, daudzi latvieši ārpus dzimtenes steidzās mājās. Arī kuldīdzniece un ceļošanas entuziaste Krista Hartmane ar draugu Ivo, kuri straujajā pārmaiņu laikā atradās Zemes otrajā puslodē – Austrālijā. Pēc trīs mēnešiem ķenguru zemē abiem bija pienācis laiks doties mājās, taču robežas jau bija slēgtas.

ATCELTIE REISI UN MINISTRIJAS PALĪDZĪBA

Sākotnēji vīruss ceļotājus neuztrauca: „Dzīvojām pie draugiem laukos un uz veikalu tik un tā braucām tikai reizi nedēļā. Nekādas lielas izmaiņas mūsu dzīvē sākumā nejutām. Žēl bija tikai par to, ka nebija ļauts braukt arī uz nacionālajiem parkiem, jo dažus no tiem, kurus gribējām vēl apskatīt, nepaguvām.”

Biļetes uz Latviju bija nopirktas laikus, taču lidojums diemžēl tika atcelts.

Tad ceļotājiem piezadzies satraukums: „Ilgu laiku domājām, kad un kā tiksim mājās, jo tūristu vīzai drīz beidzās termiņš un maksāt par jaunu negribējām. Austrālija tūristiem nenāca pretī ar vīzu pagarināšanu, kā to, piemēram, darīja kaimiņi Jaunzēlandē. Jaunas biļetes meklējām diezgan ilgi, jo lidojumi visu laiku tika atcelti. Arī sakombinēt tos no Austrālijas līdz Eiropai tādā laikā, lai normāli paspētu uz repatriācijas reisiem, nebija vienkārši.”

Liela palīdzību sniegusi Ārlietu ministrija, kas konsultējusi un palīdzējusi pārīm saplānot ceļu uz mājām un paspēt uz repatriācijas reisiem. Arī lidojums iznācis tikai nedaudz dārgāks, nekā plānots.

Sejas maskas bija obligātas.

Frankfurtes lidosta, kurā jāpavada 24 stundas, sarūpējusi salokāmās gultas. Tā Krista Hartmane ar draugu Ivo pavadījuši nakti.

MĀJUP BEZ STARPGADĪJUMIEM

Lidojums uz mājām kopumā ildzīs divas dienas jeb 48 stundas, kas, lidojot no Sidnejas, ir diezgan ierasti. Vienīgā atšķirība bijusi netipiski tukšās lidostas. Krista stāsta, ka tur ieviesti jauninājumi, lai rūpētos par pasažieriem: „Skaļruņos stāstīja par drošības ieviešanu sakarā ar vīrusu. Frankfurtes lidostā mums bija jāpavada 24 stundas, un lidosta bija parūpējusi par salokāmajām gultām, kurās pavadījām nakti.” Lidmašīnas tika mainītas trīs reizes, un viss noticis bez starpgadījumiem, tāpēc mājupeļš bijis mierīgs.

CEĻOŠANAS GARS NAV RIMIS

Pāris prom no Latvijas bijis pusotru gadu, tāpēc atgriešanās bijusi patīkama. Krista

stāsta, ka pēc tam abi ievērojuši pašizolāciju: „Šo laiku pavadījām mājās, dzīvojot atsevišķā ēkā no visiem pārējiem, ja nu mēs būtu kaut ko pa ceļam saķēruši, jo mājās dzīvo arī gados vecāks cilvēks.” Divas nedēļas kārtīgi izbaudītas, jo pēc ilgā ceļa laiks pavadīts pilnīgā mierā. Krista priecājas redzēt Latvijas pavasari un našķoties ar vietējiem zaļumiem.

Lai gan mājupeļš licies satraucošs un pandēmijas pieredze nav tā pozitīvākā, abi atzīst, ka ceļošana vienmēr būs viņu sirdīs: „Ceļot man patīk un patīks tikpat ļoti kā agrāk. Ir taču jauki to darīt arī tepat Latvijā. Tik daudz skaista, ko redzēt un darīt!”

Elisa Rudzīte
Kristas Hartmanes arhīva foto

STĀRĶA VĒSTIS

Kuldīgas slimnīcas dzemdību nodaļā no 3. līdz 10. jūnijam piedzimušas astoņas meitenītes un trīs puikas. Vecāki bērniem devuši šādus vārdus: **Enija, Nora, Justīne, Helēna, Ketlīna, Madara, Nikola, Rebeka, Mikuss, Ralfs, Oskars.**

JOKS

Dēlēns atsakās ēst brokastu putru, un tāpēc māte, pabaidīt gribēdama, saka:
– Ja neēdīsi putru, tad es pasaukšu raganu!
– Un tu domā, ka ragana ēdīs? – atbild mazais.

MAIJĀ MŪŽĪBĀ AIZGĀJUŠĪ

Kuldīgas novadā	Gunta Ināra Jansone (1946)
Austra Ārija Kļaviņa (1946)	Elza Velta Maslabojeva (1936)
Arturs Kaltiniekis (1936)	Elga Kristholde (1938)
Irma Aina Freimane (1935)	Olga Freiberga (1927)
Alvīne Strazdiņa (1930)	Pēteris Lamberts (1952)
Olga Freiberga (1927)	Aina Krumberga (1936)
Pēteris Lamberts (1952)	Irēna Drulle (1941)
Aina Krumberga (1936)	Jekaterina Irbe (1947)
Irēna Drulle (1941)	Voldemārs Brūders (1930)
Jekaterina Irbe (1947)	Gunvaldis Māris Goldmanis (1938)
Voldemārs Brūders (1930)	Andris Balodis (1966)
Gunvaldis Māris Goldmanis (1938)	Sindija Reimane (1979)
Andris Balodis (1966)	Valdis Edgars Kliņts (1929)
Sindija Reimane (1979)	Dzidra Ausma Zeidaka (1938)
Valdis Edgars Kliņts (1929)	Vija Borisova (1931)
Dzidra Ausma Zeidaka (1938)	Jānis Jansons (1993)
Vija Borisova (1931)	Ausma Āboliņa (1933)
Jānis Jansons (1993)	Līna Auguste Valciņa (1934)
Ausma Āboliņa (1933)	
Līna Auguste Valciņa (1934)	
	Alsungas novadā
	Mirdza Gulbe (1956)
	Marija Putniņa (1943)
	Skrundas novadā
	Līna Meniķe (1925)
	Ansī Grīnbergs (1934)
	Valerij Špaks (1965)
	(Sagatavots pēc dzimtsarakstu nodaļu informācijas)

MANS VALASPRIEKŠ

Dēļošana nav tikai mode

Skrundeniece Anete Tuleiko ar supošanu – airēšanu ar supu jeb sērfa dēli – sāka aizrauties tad, kad draudzene nejauši uzaicināja. Tagad viņa sagatavojusi projektu, lai šai sportiski veselīgajai nodarbei uz ūdens pievērstu vēl citus, kā arī novadā veicinātu tūrismu.

Anete Tuleiko ir kokamatniece. Pagājušajā vasarā viņa atklāja, cik interesants aktīvās atpūtas veids ir supošana. Tagad viņa vēlas to ierādīt arī citiem skrundeniekiem.

SUP

Vārds *supot* radies no angļu saīsinājuma *Stand up paddle* (SUP), kas nozīmē *airēt, kājas stāvēt*. Tā var pārvietoties pa ūdeni, stāvot uz paplata, stabila sērfa dēļa, airējot ar vienu airi.

■ Supi nākuši no Havaju salām, kur sērfošanas instruktori tos izmantojuši lielākas redzamības labad, lai sērfošanas laikus paziņotu par haizivīm, vilņiem vai citām briesmām. Pasaulē tie ienākuši pirms vairākiem gadiem, bet nu kļuvuši populāri arī Latvijā.

■ Dēļošanas iespējas ir plašas – var irties pa ezeriem, upēm, kanāliem, drosmīgākie var doties arī jūrā vai okeānā.

■ Atšķirībā no sēdus airēšanas laivā dēļojot tiek nodarbināts viss ķermenis – mugura, rokas, kājas, pat pēdas un kāju pirksti, jo uz diezgan nestabilās ūdens virsmas jānotur līdzsvars. Tieši nepieciešamība turēt līdzsvaru palīdz nostiprināt ķermeņa kodolu. Citos sporta veidos katra ķermeņa daļa tiek trenēta atsevišķi, bet supojot tas notiek kompleksi.

■ Ir divu veidu SUP dēļi. Piepūšamos vieglāk pārvadāt un uzglabāt, tos var ielikt pat mugursomā. Cietais dēlis aizņem vairāk vietas, un ar vieglo auto to var pārvadāt tikai uz juntu. Cietajam ūdenī ir labāka gaita, tomēr ātruma starpība ar piepūšamo nav liela.

NEBIJA DARĪTS, BET UZREIZ IEPATĪKĀS

Anete augusi Skrundā, Ventas tuvumā, taču ar laivošanu agrāk nav aizraušies. Viņas tēvam pieder kokapstrādes darbnīca *Vijandri*. Tur meitene iemācījusies strādāt ar koku: izgatavot virtuves dēļiņus, pulksteņu ietvarus, dažādus interjera priekšmetus. Par supošanu prātā ienācis tikai pagājušajā gadā pēc Līgo svētkiem, kad, atgriežoties no Jūrkalnes, ar vīru Māri nolēmuši apciemot Anetes draudzeni Pāvilstā. Tobrīd pāvilstniece gatavojusies izbraukt ar supu pa kanālu un piedāvājusi arī skrundeniekiem pamēģināt. „Nekas tāds nebija darīts, bet

uzreiz iepatīkās,” stāsta Anete. „Atbraucām mājās, tūlīt jau sākam pētīt, kur un kādus supus var iegādāties. Drīz nopirkām pirmos divus, protams, ne tos dārgākos. Sākām domāt supošanu piedāvāt arī citiem.”

NE GRŪTI, NE BĪSTAMI

Dēļot neesot grūti iemācīties pat bez priekšzināšanām. Galvenais – jāprot noturēt līdzsvaru. To var patrenēties uz sauszemes, bet sportiski cilvēki var droši uz ūdeni ievilkta dēļa kāpt bez treniņa. Esot gan gadījies, ka kāds fiziski spēcīgs airētājs tomēr apgāžas. „Ūdenī var būt zāles vai citi šķēršļi, tie var patraucēt,” turpina Anete. „Bet

tas nav bīstams atpūtas veids. Ar šo dēli var sērfoņ gandrīz visos ūdeņos: upēs, ezeros, pat jūrā. Mēs pārsvarā supojam pa Ventu – ļoti patīk uzairēties augšup līdz Lēnām. Esam izmēģinājuši arī Cieceri, kas vietām aizaugusi. Bet šim sērfošanas veidam priekšrocība tā, ka dēlis ir diezgan viegls un neizbraucamos posmus var apiet, nesot to rokās.”

BĒRNIEM JĀPAGAIDA

Ir divu veidu SUP dēļi: cietie ir piepūšamie. Tuleiko ģimenei ir piepūšamie, jo tos ērtāk pārvietot. Ģimenē aug dēliņš Hugo, kuram ir divi gadiņi, un puisēns vēl par mazu, lai ņemtu uz ūde-

ņiem līdz. Vecums nav skaidri noteikts, kad drīkst uz dēļa kāpt. Anete iesaka: bez vecāku vai citu pieaugušo klātbūtnes agrāk par 16 gadiem nevajadzētu. Jebkurā gadījumā jābūt atbilstošam tērpiņam, vestei.

JĀDOD IESPĒJA

Anete Lauku atbalsta dienestā iesniegusi projektu par laivu, SUP dēļu, hidrotērpu un citu ūdenstūrisma piederumu iegādi, lai veicinātu tūrismu Skrundas novadā. Pirmajā kārtā ideja gūvusi apstiprinājumu, tagad jāgaida otrās rezultāti, kas būs zināmi tikai vasaras nogalē. Anete atzīst, ka mūspusē supošana vēl nav ļoti populāra – daudzi var-

būt ir dzirdējuši, bet nav izmēģinājuši. Tāpēc jādod iespēja.

IR IDEJAS

„Ne iebraucot Skrundā, ne izbraucot no tās, Ventu nevar nepamanīt,” saka Anete. „Tas ir potenciāls tūrismam, manuprāt, pagaidām izmantots nepietiekami. Diemžēl izpalika Pilsētas svētki, kuros supošana varētu būt viens no izklaides veidiem. Bet var jau domāt, kā šo nodarbi izmantot nākotnē, iekļaut citos pasākumos, piemēram, koncertos uz Ventas.”

Daina Tafelberga,
Aivitas Staņevičas foto

MUZEJĀ

Ko stāsta priekšmeti?

Kuldīgas novada muzejs feisbukā bija izsludinājis konkursu *Priekšmetu stāsti*. Ikviens varēja iepazīstināt ar savas mājas vai pagalma visnenākā priekšmetu.

Konkursā tika iesūtīti pieci stāsti par dažādiem priekšmetiem: par sērkokociņu kastītēm; par pastkartīti, kas sūtīta no Goldingenas (Kuldīgas) uz Pēterburgu; par adatām, kas izgatavotas Kuldīgas adatu fabrikā *Planeta*; par garšvielu trauciņiem, kas saglabājušies no sendienām un atceļojuši no Austrālijas; par 1901. gadā izdotu grāmatu *Darbi kustoņu valstī*.

Muzeja sabiedrisko attiecību speciāliste Aiga Blumberga pastāstīja: „Nolēmām piešķirt divas pārsteiguma balviņas: vienu par intere-

santāko stāstu, otru par interesantāko priekšmetu. Tā kā iesūtītie stāsti bija aizraujoši un priekšmeti – apburoši, bija grūti izvēlēties katrā kategorijā tikai vienu.”

Muzeja darbiniekus aizkustinājis Vinetas Meistere stāsts par garšvielu trauciņiem. Viņa rakstījusi: „No sendienām ir saglabājušies garšvielu trauciņi, kas mūsmājās ieradās no pašas Austrālijas. Senāk bija trešais trauciņš, uz kura bija atzīmēts 1923. gads. Vīra tante bēgļu gaitās nokļuva Austrālijā. Jau daudzus gadus desmitus tās paaudzēs

saimnieces ir aizsaulē, bet savā virtuvē šos trauciņus glabāju vēl joprojām.”

Par interesantākajiem priekšmetiem atzītas šujamās un gramo-

fona adatas. To saimnieks ir Juris Vilsons. Viņš pastāstīja, ka gandrīz visas izgatavotas Kuldīgas adatu fabrikā *Planeta* un sameklētas dažādos interneta krāmu tirgos un iz-

solēs. J.Vilsons konkursam iesūtījis vairāku priekšmetu stāstus, kas saistīti ar Kuldīgas vēsturi.

Inta Jansone

Kuldīgas novada muzeja arhīva foto

Vinetas Meistere no sendienām saglabājušies garšvielu trauciņi, kas atceļojuši no Austrālijas.

Jurim Vilsonam mājās ir daudz interesantu lietu, kas saistītas ar Kuldīgu. Viena no tām ir šujamās un gramofona adatas – gandrīz visas izgatavotas Kuldīgas adatu fabrikā *Planeta*.

PASĀKUMI

Kuldīgas novadā

KULDĪGĀ

Pie piemiņas akmens Pētera ielā 14.VI no 10.00 līdz 13.00 individuāla ziedu nolikšana.

Vecpilsētas koncertzālē (šoreiz sporta skolas pagalmā, Kalna ielā 6) koncerti: 19.VI 19.00 Elza Rozentāle un etnodžeza grupa *Bur mani*; 26.VI 19.00 Kristīne Kārkle-Kalniņa, Marts Kristiāns Kalniņš un Edgars Kārklis ar programmu *Dziesmu stāsti*. Biļetes *Bīlešu paradīzes* kasē.

ĒDOLĒ

21.VI 20.00 vasaras saulgrieži pie Dzirnava ezera ar pārsteigumu uz saliņas.

GUDENIEKOS

Pie Basu tautas nama 21.VI 19.00 ielīgošana *Visas labas Jāņu zāles*. **Basu tautas namā** ekspozīcija *Suitu godi*, jāiesakās pa tālr. 29266724.

KABILĒ

Pagasta pārvaldes sētā 12.VI 22.30 brīvdabas kino – filma *Limuzīns Jāņu nakts krāsā*, ieeja bez maksas.

Saieta namā Sencis 17.VI 18.00 darbnīcā taps skalū paplāte pīrādziņiem.

Estrādē 23.VI 22.00 ugunskurs un dejas ar grupu *Saulvējā*.

KURMĀLĒ

Pie piemiņas akmens Vārdupē 14.VI iedzīvotāji aicināti aizdegt svečīti, nolikt ziedus.

Priedaines bibliotēkā 18.VI 13.00 interešu klubiņš ārpus telpām: ziedu pušķi Līgo svētkiem. 19.VI darbnīca *Gatavo Jāņu gardumu* ar Santu Misiņu. 20.VI 11.00 darbnīca *Uzpin savu Jāņu vainagu*.

Vilgāles estrādē 21.VI 20.00 koncertā piedalās Liepājas teātra aktieris Viktors Eilers un pianists Normunds Kalniņš.

LAIDOS

Laidu bibliotēkā Emīlijas Maļinovskas darbu izstāde *Izšuvumi uz papīra*. **Sermītes bibliotēkā** sermītnieka

Mārtiņa Pizika gleznas – veltījums zīmēšanas skolotājam Jānim Klucim.

PADURĒ

21.VI 18.00 vasaras saulgrieži: tiks pīti vainagi, iedegts ugunskurs, 19.00 uzstāsies Padures sieviešu vokāli instrumentālais ansamblis *Harmonija*, Rūta Ķergalve (balss, ģitāra) un Mārcis Gegusts (perkusijas).

PELČOS

13.VI 10.00 domubiedru grupas *Kopa* apkaimes izpētes pārgājiens, pikniks un pastaigu maršruta plānošana. Pulcēties 9.55 pie *Pagrabiņa*.

Pie tautas nama 13.VI 17.00 muzikāls vakars jauniešiem.

Pils parkā 17.VI 17.00 zāļu sievas Līgas Reiteres meistarklase *Ziedoša pļava receptēs un vainagos*.

21.VI pasākums *Līgo Ābeļciems, Līgo Pelči!*: pagasta ansamblis *Avots* brauks visus aplīgot ar skanīgām dziesmām: Ābeļciemā no 12.00, Pelču centrā ap 13.30.

RENDĀ

Estrādē 20.VI 18.00 dziedātāja Kaspars Markševica koncerts *Visam ir savs laiks*. Jāpiesakās, jo vietu skaits ierobežots. Tālr. 26181470.

RUMBĀ

20.VI *Siera dižošanās*: 11.00 pagasta pārvaldes zālē darbnīca *Pērļu vainadzīni*; 17.00 *Bukaišos* netradicionālās siera uzkodas taps kopā ar Santu Misiņu, būs Saldus akordeonistu Indras un Ineses koncerts.

No 20. līdz 26.VI Mežvaldē un Ventas ciemā orientēšanās spēle bērniem *Rudzupuķēs*.

SNĒPELĒ

Daudzdzīvokļu māju pagalmā 23.VI 17.00 Līgo vakara ieskaņā kapela *Kā ir, tā ir* muzicēs kopā ar amatierateātri, būs Līgu un Jāņu godināšana.

TURLAVĀ

Pagasta centrā 15.–22.VI *Līgo noslēpums*: izliktas burkas ar tautasdziesmām un mīklām, kas pierakstītas Turlavā. Atminējumus sūtīt pa tālr. 26263960. Pareizo atbilžu autoriem balvas.

Dižgaiļu parka estrādē 23.VI 18.00–24.00 Līgo koncertā spēlēs *Aizezeres muzikanti* no Kokneses, būs ugunskurs, dziesmas un rituāli kopā ar kapelu.

VĀRMĒ

Daudzdzīvokļu māju pagalmā 27.VI 18.00 Matkules amatierateātra izrāde – Leldes Stumbres *Burvīgie blēži* (rež. Maija Zilberta).

Skrundas novadā

SKRUNDĀ

Dzelzeļa stacijā 14.VI 14.00 pie memoriālā vagona piemiņas brīdis komunistiskā genocīda upuriem.

Kultūras namā 20.VI 18.00 un 21.00 Jāņa Buķeļa solokonzerts savējiem *Rīts*. Biļetes bērnu bibliotēkā, skaits ierobežots.

Bērnu bibliotēka aicina piedalīties jaunāko grāmatu vērtēšanā projektos *Bērnu žūrija* un *Vasaras grāmata*.

ANTUĻOS

Bibliotēkā Edgara Pāvila varžu figūriņu kolekcija.

NĪKRĀCĒ

Atpūtas centrā 15.–20.VI fotoorientēšanās ar uzdevumiem *Esi vērtīgs Nīkrāces pagastā*.

Bibliotēkā 15.VI 12.00 lasītāju klubiņš; Māra Mihailova fotogrāfijas.

RAŅĶOS

Bibliotēkā izstāde *Dažādi vadu pīnumi*.

Alsungas novadā

Gāčās 13.VI 13.00 tiks atklāta izstāžu zāle. Līdz 17.00 gaidītas interesentu grupas līdz desmit cilvēkiem.

Tūrisma informācijas un vēsturiskā mantojuma centrā jūnijā Gata Mārtiņa Bezdelīgas un *Saules lietul* Ditas Zagorskas darbu izstāde *Katram savs stāsts*.

KINO

Kuldīgas kultūras centra kinozālē

13.VI 18.00, 15.VI 18.30, 16.VI 19.00, 17.VI 18.30, 18.VI 18.00 vēsturiska Lielbritānijas filma *Mis dumpiniece*. Režisore Filipa Loutorpa. Lomās Kīra Naitlija, Gugu Mbata-Ro, Džesija Baklija, Gregs Kineārs u.c. 1970. gadā skaistumkonkurss *Mis pasaule* notiek Londonā, un to vada amerikāņu komiķis Bobs Houps. Konkurso televīzijā vēro vairāk nekā 100 miljonu skatītāju. Pasludinot to par sievietes noniecinošu, jaunizveidotā Sieviešu atbrīvošanās kustība ieņem skatuvi un tiešraidi pārtrauc. Kad raidījums atsākas, rezultāti visus satric – par *Mis pasauli* pirmo reizi kronēta melnādaina sieviete. Patriarhāts ir gāzts, un Rietumu pasaules skaistuma ideāli apgriezti kājām gaisā.

IZSTĀDES

Kuldīgā

Muzejā 12.–14.VI peoniju izstādē – ap 40 šķirņu no Pelču dārza *Ziedoņi*. Tajā aug viena no Latvijā lielākajām kolekcijām – ap 200 lakstaino peoniju un krūmpeoniju šķirņu, kā arī īrisi un dienziendes. Stādi atceļo no Amerikas, Francijas, Lielbritānijas, Austrijas, Nīderlandes.

Mākslas namā līdz 12.VII Kuldīgas mākslas skolas diplomdarbu izstāde. **Vecajā rātsnamā** Kuldīgas mākslas skolas audzēkņu grafikas darbu izstāde *Sajūtas*.

Mākslinioku rezidences galerijā līdz 12.VII izstāde *Ikonas*.

Adatu tornī industriālā mantojuma ekspozīcija par adatām. **Līvijas Rezevskas izstāžu zālē** pastāvīgā ekspozīcija. No 13.VI līdz 15.VII 2. stāvā Inetas Freidenfeldes, Martas Jurjānes, Elīnas Alkas Rikmanes, Evijas Rudzītes un Laumas Palmbahas ikonas, gleznas un grafika. Atklāšana 13.VI 16.00.

Kuldīgas bibliotēkā literatūras izstāde *Skani mūzikā!*, *Līgodiena atnākusi*; bibliotēkas 2. stāvā Laura Kalniņa fotoizstāde *Mans skatījums*. Bērnu literatūras centrā grāmatu izstāde *Mārim Čaklajam – 80, Jāņu dienu gaidīdami*.

KAPU SVĒTKI

Gudeniekos

Dūres kapsētā 20. jūnijā 13.00, Ūdru kapsētā 11. jūlijā 13.00, Naglas kapsētā 11. jūlijā 14.00, Ruņģu kapsētā 11. jūlijā 15.00,

Kumsteru kapsētā 22. augustā 13.00, Struijas kapsētā 22. augustā 14.00, Adzes kapsētā 29. augustā 13.00, Baltkalnu kapsētā 29. augustā 14.00.

ROKDARBNIĒKIEM

Publiskās adīšanas diena

13. jūnijā no 11.00 līdz 13.00 Kuldīgas novada muzeja rokdarbu kopa *Čaupe* aicina interesentus uz Publiskās adīšanas dienu, lai dalītos rokdarbu priekā. Satikšanās pie Bangertu vilas (muzeja). Varēs aplūkot kopas sarūpēto ekspresizstādi.

Pieminēs arī Kuldīgā

Godinot uz Sibīriju izsūtītos, Kuldīgā 14. jūnijā no 10.00 līdz 13.00 ikviens aicināts individuāli nolikt ziedus pie piemiņas akmens Pētera ielā un atcerēties represijās cietušos.

Šogad aprit 79 gadi kopš viena no traģiskākajiem notikumiem Latvijas vēsturē, kad 1941. gada naktī no 13. uz 14. jūniju aptuveni 16 000 iedzīvotāju tika izsūtīti uz PSRS soda nometnēm un piespiedu nometināšanas vietām, kur daudzi gāja bojā bada, slimību un necilvēcīga darba dēļ.

Gudenieku pagasta Skoliņos pirms izsūtīšanas: Grieta Āpse (dzim. Brūns) klēpī tur meitu Martu (dz. 1937. g.), aizsargu vada komandieris Jēkabs Āpsis (1910–1942), tēvma klēpī sēž meita Cecilija (dz. 1936. g.). Fotogrāfijā redzamo palagu Grieta paņēmusi līdz izsūtīšanas dienā 1941. gada 14. jūnijā, un pēc viņas nāves pazīstama sieviete to atdevusi meitai Cecilijai.

LATVIJAS UNIVERSITĀTE
Kuldīgas filiāle

NĀC STUDĒT

LATVIJAS UNIVERSITĀTES KULDĪGAS FILIĀLĒ!

PIETIEKŠANĀS MAĢISTRA STUDIJĀM: 30.06. – 10.07.
VIENOTĀ UZŅEMŠANA PAMATSTUDIJĀS: 27.07. – 03.08.

STUDĒ JAUNAJĀS, MŪSDIENĪGAJĀS PEDAGOĢIJAS PROGRAMMĀS
VAI IZVĒLIES DINAMISKO SPORTA TRENERA SPECIALITĀTI!

IZVĒLIES STUDIJAS TUVĀK MĀJĀM

STUDĒ NEPILNA LAIKA KLĀTIENĒ

ZVANI: 26437524; 63323457
RAKSTI: kuldiga@lu.lv
IENĀC: www.gribustudet.lv

DABĀ

Ko likt mugursomā, ejot pārgājienā?

Lai gan gads iesācies pandēmijas ēnā, beidzot klāt ir vasara. Ierobežojumiem mazinoties, varam rast arvien jaunus veidus, kā šo gadu ievirzīt pozitīvākā gultnē. Laiks, ko pavadām dabā, kļuvis vēl vērtīgāks, tāpēc daudzi izvēlas doties pārgājienos. Šeit būs pāris vērtīgu padomu, ko tad likt mugursomā, lai gājiens būtu izdevies.

PAMATVAJADZĪBAS

Daudz ietekmēs tas, vai pārgājiens noritēs vienu vai vairākas dienas. Tomēr ir pamatlietas, kas nepieciešamas vienmēr neatkarīgi no tā, cik dienu paredzēts iet. Visiem svarīgi padzerties, paēst un justies ērti.

Visi esam dzirdējuši, ka cilvēkam dienā būtu jādzēz vismaz 2–3 l ūdens, tomēr pārgājienā mēri ir pavisam citi. Fiziskas slodzes laikā slāpes mūs piemeklē daudz biežāk. Tad ieteicams izdzert vienu litru 2–3 stundās, svelmainā dienā pat vairāk. Ūdens daudzumu ietekmēs arī tas, vai taka ir kalnaina, grūti izejama vai viegla un neprasa piepūli. Ja paredzēts gatavot maltīti, jāņem līdzī papildu ūdens. Ērtībai noder salokāmās pudeles, kas pēc iztukšošanas saplok, aizņemot mazāk vietas.

Zinot, cik garš būs pārgājiens, var aprēķināt, cik ēdienreizu paredzēts. Ieteicams paņemt līdzī arī uzkodas, ko ērti apēst ejot, piemēram, ābolu, riekstus vai enerģijas batoniņus. Ejot mēs patērējam daudz vairāk enerģijas, tāpēc ar trīs ēdienreizēm dienā var būt par maz. Ja pārgājiens ir paredzēts vairākām dienām, labāk līdzī ņemt tādu pārtiku, kas neaizņem daudz vietas, bet nodrošina kalorijas. Ceļotāji visbiežāk izvēlas šādiem gadījumiem paredzēto dehidratēto pārtiku, kas izplešas, pievienojot karstu ūdeni. Tikpat labi derēs auzu pārslas ar žāvētiem augļiem, kuskuss vai cits ātri pagatavojams ēdiens. Īsākos pārgājienu var izlīdzināt ar sviestmaizēm un augļiem.

Noteikti jāģērbjas piemēroti laikapstākļiem. Ir vērts paņemt līdzī papildu zeķes, peldkostīmu, mikrošķiedras dvieli, ja paredzēts atvēsināties, un lakatu vai cepurīti, kas pasargās galvu no saules. Zeķēm vajadzētu būt vilnas (arī vasarā) vai no speciālas sintētikas. Kokvilnas zeķes pēda neelpo, tās uzkrāj mitrumu, kas ilgākā pārgājienā radīs diskomfortu. Tas pats attiecas uz apģērbu. Kokvilna mitrumu uzsūc, taču tas neizgaro, tāpēc to varēs just pie katras vēja pūsmiņas. Labi, ja var nodrošināties arī pret lietu, paņemot plēves lietusmēteli.

APTIECIŅA UN CITI NIEKI

Ja pārgājiens paredzēts tikai vienai dienai, nekas vairāk par

plāksteriem, roku dezinfekcijas līdzekli, pretsāpju tabletēm, saules aizsargkrēmu un pretodu aerosolu nav nepieciešams. Ja gājiens garāks, ieteicams paņemt krēmu pēc sauļošanās, universālu antiseptisku ziedi, aktivēto ogli un elastīgo saiti sastiepiem.

Ļoti noderīgs būs universāls nazītis ar dažādiem uzgaļiem, mitrās salvetes, sērkokčiņi un maisiņš atkritumiem. Lieliski, ja mantu skaitu var samazināt, izmantojot daudzfunkcionālas. Plata šalle vai sarongs (ap ķermeni sasienama, gara šalle) var pasargāt no saules, sasildīt, kā arī kalpot par dvielīti vai piknika sedziņu.

Ja pārgājiens paredzēts vairākām dienām, noteikti līdzī ņemamo lietu sarakstam pievienosies telts, paklājiņš un guļammaiss. Telts vietā var izvēlēties šūpuļtīklus, kas tagad nopērkami ar visiem odu tīkliem un ļauj nakšņot augstāk par zemi. Dūnu guļammaiss sver ļoti maz un aizņem maz vietas, tomēr tas ir dārgāks.

IERĪCES

Ikviens savu dienu nespēj iedomāties bez telefona. Tas noderēs, meklējot maršrutu, iemūžinot spilgtākos mirkļus, vai tam, lai izsauktu palīdzību. Noderēs arī ātrās uzlādes akumulators jeb *Power Bank*, austiņas un selfij-koks, lai uzņemtu koptbildes ar draugiem. Piedzīvojumu meklētāji priekšroku dos papīra kartei un kompasam, kas pārgājienam piešķirs citas izjūtas.

KĀDU SOMU IZVĒLĒTIES

Īsajiem gājieniem derēs teju jebkura neliela mugursoma, garākiem jāpiemeklē speciāla pārgājienu mugursoma. Svarīgi, lai plecu un gurnu lences ir labi polsterētas. Tad nest būs ērti, nebūs trauma. Labi, ja ārpusē var piestiprināt, piemēram, apavus, telti, guļammaisu. Svarīgi, lai somas saturam var piekļūt ne tikai no augšas, bet arī no apakšas. Vēl labāk, ja soma atveras pilnībā līdzīgi koferim.

Noteikti jāatceras: pat tad, ja sākumā soma šķiet viegla, pēc pāris stundu nešanas sajūtas būs pavisam citas. Tāpēc svarīgi izvērtēt katru lietu, kas tiks ņemta līdzī.

Elisa Rudzīte

VESELĪBAI

Ķermenis ir gudrs – saka priekšā

Vasara ir laiks, kad daudzi ravē dārzāju vai puķu dobes. Kā to darīt pareizi, nenodarot sev pāri, skaidro fizioterapeite Vineta Baukše.

Ravēt taisnām kājām un apaļu muguru nav pareizi, jo galvā rodas spiediens, un tas var veicināt reibšanu. Tieši tā cilvēki diemžēl dara visvairāk. Ir jāizvairās no straujām kustībām. Ja ravē, galvu turot lejā, mugura tiek pārstiepta, un tad vislielākā slodze ir jostas daļas skriemeļiem. Ķermenis ir gudrs: ja tam būs par daudz, tas ziņos ar sāpēm. Tas jārespektē. Savas problēmas vairāk vai mazāk jau zinām.

Darbi jāplāno. Ik pēc 20–30 minūtēm vēlams tos mainīt, piemēram, no ravēšanas pāriet uz laistīšanu vai vienkārši dārza apstaigāšanu. Atpūtu vajag, jo mugurai nepatīk statiskā slodze – tai patīk, ka kustas.

Ja sāp ceļi, var izmantot speciālu paliktnīti vai arī uz ceļiem likt aizsargu.

Ravēt var arī izklupienā, atbalstoties uz veselākās, stiprākās kājas.

Vēl var ravēt sēdus, izmantojot zemu soliņu. Mugurai jābūt taisnai, jāraugās, lai galva nav lejā.

Strādājot ar kapli vai slaukot, jāatceras: cik ilgi strādā ar vienu ķermeņa pusi, tikpat jāstrādā ar otru. Priekšmetam jābūt pēc iespējas tuvāk, viegli jāiesēžas kājās, mugura jātur taisna. Jābūt simetrijai: taisna mugura, ievilkts vēders, stabilas kājas.

Strādājot ik pēc 20–30 minūtēm vajadzētu ieturēt nelielu atpūtas pauzi. Ja plānots strādāt visu dienu, vēlams sākt ar fiziski vieglākiem darbiem, sevi pakāpeniski sagatavojot lielākai slodzei. Darbi jāmaina ik pēc pusstundas. Ja strādā visu dienu, ik pēc stundas vajadzētu apgulties un būt horizontāli – uz grīdas, zālē vai citas līdzēnas, taisnas virsmas. Apgūloties kājas var turēt 90 grādu leņķī. Bet var arī apgulties taisni, ar plaukstām uz augšu un atbrīvot plecus. Elpo ar vēderu: ieelpā vēders ir augšā, izelpā – lejā. Tā vēlams atpūsties 10–15 minūtes, ļaujot mugurkaulam atgriezties fizioloģiskajā stāvoklī.

Pēc ilgstošas tupēšanas kājas ir nospiestas, tāpēc vēlams aizmugurējo virsmu 20–30 sekundes pastiept. Purngals ir vērst pret sevi. Ja ilgstoši strādā ar paceltām rokām, ik pēc desmit minūtēm vajadzētu rokas nolaist, paskatīties lejā un tā atbrīvoties, lai visu laiku nebūtu piespiestu pozā, kas kaitē galvai un pleciem.

Ja pēc darba sāp ceļi, var uzlikt kāposta lapu vai piemērotu smēri vai arī 10–15 minūtes paturēt aukstuma paketi. Ja ir ceļu problēmas, es ieteiktu izvērtēt, vai spēka ieguldījums ir līdzvērtīgs ieguvumam.

Varbūt der padomāt par tādām dobes, kas ir darba virsmas augstumā. Tādas tiek ieviestas arvien vairāk. Bet tiem, kam ārsts to rekomendē, arī es iesaku valkāt muguras jostu – ortozi, kas rada spiedienu uz vēdera dobumu, aktivizē vēdera muskuļus, tā palīdzot balansēt muguru. Nebūs pārslozdes radīto sāpju.

Ja nav, kur apgulties, var atspiesties pret koku, atbalstīt muguru, galvu, atbrīvot plecus.

Ko nevar celt, to nevar nest. Jāsauc kāds palīgā, jāizmanto ķerra, vai arī smaguus jasadala abās rokās. Kad kaut ko ceļam, pēdām jābūt stabilām, vēderam ievilkta, mugurai taisnai, jāiesēžas un viss jāceļ ar kājām, nevis jāliecas ar muguru.

Inta Jansone, Lailas Liepiņas foto

DĀRZA DARBI

No 12. līdz 19. jūnijam

Ārija Rudlapa, agronome

12. jūnijs. Sēšanai un stādīšanai nelabvēlīga diena. Ieteicams aturēties arī no augu apgriešanas. Ravē un pļauj nezāles.

13.–15. jūnijs. Lapu dienas. Laista augus segtajās platībās, podos, kastēs, dobes – visur, kur

nepieciešams. Mēslo. Sēj salātus un garšaugus, kā arī zālājus un zaļmēslojuma augus. Var iesēt sīpolus lociņiem un skābenes – raža būs vācama jau rudenī. Pastāvīgā vietā stāda dekoratīvās stiebrzāles, hostas, rebarberus. Ja izaudzēti dēsti Pekinas kāpostiem vai citiem kāpostaugiem, tad laiks tos iestādīt pastāvīgā vietā.

16., 17. jūnijs. Augļu diena. Tomātiem izlauž sānu dzinumus, piestiprina pie balstiem, apkopj arī gurķus. Protams, novāc ražu

zemenēm, gurķiem un tomātiem. Konservē, skābē, gatavo ievārījumu. Pēdējais laiks ķirbjus iestādīt paliekošā vietā un iesēt griķus. Rudens ražai var sēt cukurzirņus.

18., 19. jūnijs. Sakņu dienas. Sēj vasaras otrajai pusei piemērotas redīsu šķirnes un melnos rotklus. Stāda kāļus, galdas bietes, kolrābjus. Mēslo sakņaugus. Ja vajag, stāda kokus no konteineriem. Apstrādā augsni. Ierok sētām stabus, klāj celiņus, nostiprina nogāzes. Pārjauc komposta kaudzes.

PĀRDOD

MĀJU Kuldīgā, Putnudārzā.
Tālr. 29879947.

Pārdod **MAZDĀRZĪŅU** d/b *Rumba*.
Tālr. 28690422.

Sagatavo savu **SAMPO** kombainu veiksmīgi ražas novākšanai! **SAMPO** kombainu rezerves daļas: **SIKSNAS, SKRIEMEĻI, PĪKĻI, SEGMENTI, REDUKTORI** u.c. rezerves daļas. **ARMUSS** uzsāk **SAMPO** kombainu izplatīšanu Latvijā. Tālr. 29349640.

Electrolux **LEDUSSKAPJUS**, saldētavas, veļasmašīnas, elektriskās plīti, televizorus *Philips*. Veikals *Retro*. Tālr. 63322200.

Pārdod **METĀLA JUMTUS** un noteksis-tēmas no ražotāja. Cena no 5,50 EUR/m². Tālr. 20211377.

KVIEŠUS, miežus. Tālr. 29568938.

CŪKGAĻU. Tālr. 26260392.

SIA *Vēvers* pārdod priedes skaidu ku-rināmās **BRIKETES** ar piegādi. Cena 120 eiro. Tālr. 26651831.

Piedāvājam kvalitatīvas bērza **BRIKETES**, ilgi deg, mazs pelnu atlikums, ar piegādi Kuldīgā, 123,20 eiro par paleti. Ir pieejamas granulas *ENplus A1*, 6 mm, ar piegādi Kuldīgā, 196 eiro par paleti. Tālr. 20331463.

Skaldītu lapkoku **MALKU**. Tālr. 27885688.

Sausu **MALKU** maisos, kravās. Tālr. 26544462.

Pārdod 3 m **MALKU** ar piegādi. Minimā-lais apjoms 20 m³. Tālr. 20514042.

Pārdod skaldītu lapkoku **MALKU**. Gata-vojam pēc vajadzīgā garuma un rupjuma. 10 berkubi – 250 eiro. Tālr. 29562735.

Visu veidu **MALKU**. Tālr. 26153187.

Skaldītu un kluču **MALKU**. Tālr. 28750000.

Skaldītu un kluču **MALKU**. Tālr. 27195825.

Pārdod ar piegādi zāģētavas atgriezumu **MALKU**; skaldītu malku; 3 m garu meža malku. Tālr. 29249578.

Skaldītu **MALKU**, piegādā. Tālr. 29428876.

Lapkoku **MALKU**. Tālr. 29883311.

Lapkoku **MALKU**. Tālr. 26383529.

Skaldītu lapkoku **MALKU** ar piegādi, kravā 3–5 m³. Tālr. 29974786.

MALKU – skaldītu un klučos. Tālr. 27811870.

GRANTI, smilti. Tālr. 27101850.

Aku, kanalizācijas **GRODUS**. Tālr. 29142702.

DAŽĀDI

KULDĪGAS AUTOSKOLA aicina pieteikties A, B, BE, C, CE, D kategorijas, 95. koda kursiem. Sākums 16. jūnijā. Sīkāka informācija pa tālr. 29182826, 29491388.

17. jūnijā no 10.00 līdz 13.00 Kuldīgas primārās veselības aprūpes centrā **DZIRDĒS APARĀTU** tirdzniecība, rezerves daļas, remonts. Tālr. 26019076.

Sertificēta **BŪVFIRMA** ar pieredzi veic dažādus būvdarbus, dokumentācijas noformēšanu. Tālr. 29705025.

Ēku siltināšana ar **EKOVAI**. Aizpildām ēku gaisa spraugas. Tālr. 25624247.

SADZĪVES TEHNIKAS remonts izbraukumā. Tālr. 27501427.

Sniedz **EKSKAVATORA** pakalpojumus. Tālr. 28690422.

Piedāvājam ķežu **EKSKAVATORA** (5,5 tonnas) pakalpojumus. Tālr. 26046209.

Piedāvā frontālā **TRAKTORA** ar piekabi (16 m³) pakalpojumus. Vedam granti, melnzemi u.c. lietas. Paši uzkrājam. Tālr. 26046209.

Uzņēmums piedāvā **LABIEKĀRTOŠANAS PAKALPOJUMUS** (bruģēšanu, apzaļumošanu utt.). Tālr. 20060048.

Sertificēta **TAKSATORA** pakalpojumi: meža inventarizācijas lietu izgatavošana; mežaudzes novērtēšana; cirsmu dokumentācijas sagatavošana; īpašuma robežu, kupicu ierīkošana un atjaunošana. Tālr. 27226777.

Sertificēts **MEŽA TAKSATORS, STIGOŠANA, DASTOŠANA**. Tālr. 28358514.

PLĀUJ zāli un krūmus. Tālr. 28958135.

Ātri un lēti ierīko **DZIĻURBUMU**. Tālr. 29605105, 28205914.

Tīrām **DZIĻURBUMUS**. Tālr. 29296723.

Tīra **AKAS**. Tālr. 27448331.

Tīra **AKAS**. Tālr. 26018109.

PIEMINEKĻI, FUTRĀĻI, SĒTINĀS Baložu ielā 6 (blakus pastam). Tālr. 28666270.

2. grupas invalīde lūdz uzdāvināt **RITENI** (lietotu). Tālr. 24402521.

PĒRK

Pērku vienistabas **DZĪVOKLI**. Tālr. 22447206.

AUTOMAŠĪNAS. Tālr. 29165063.

TRAKTORUS, piekabes, inventāru, vieglās automašīnas. Tālr. 26104984.

SIA *Lateira* pērk **MEŽA ĪPAŠUMUS** (arī aprūtinātus un nenokārtotus), birzis un cirsmas visā Kurzemē. Kārtojām dokumentus. Tālr. 27030802, mezi@lateira.lv.

MEŽUS, cirsmas, malku. Tālr. 26544462.

MEŽUS, CIRSMAS. Veic meža inventarizāciju. Tālr. 27866653.

Z/š **SMAIDAS** pērk **MĀJLOPUS**. Tālr. 29437251, 28393052, 63341221.

 SIA *Kurzemes Gaļ-saimnieks* – **BUĻ-LUS, GOVIS, TELES**. Tālr. 63454845, 29427543, 26569362.

SIA *Valinda* – **LIELLOPUS, JAUNLOPUS** dzīvsvārā. Tūlītēja samaksa. Tālr. 29434034.

Briežu **RAGUS**. Brauc pakāj. Tālr. 29886349.

VĪNGLIEMEŽUS no 3 cm diametrā, braucu klāt. Tālr. 26284210.

VĪNGLIEMEŽUS no 3 cm diametrā: Kuldīgā, Planīcas ielā 7a, tālr. 25200298; Skrundā, Liepājas ielā 4, tālr. 25321178.

VĪNGLIEMEŽUS. Tālr. 28165191.

Dārgi pērk apaļas un ovālas necaurspīdī-ga **DZINTARA** krelles. Tālr. 20323336.

VAJADŽĪGI

SIA *Wildwood R* (41203068952) – **ZĀĢĒRA PALĪGI** pastāvīgi visu gadu. Samaksa no 350 eiro. Tālr. 22014338.

MAINĀ

Divus **DZĪVOKĻUS** Kuldīgas centrā pret **MĀJU** Kuldīgā. Tālr. 25566770.

16. jūnijā no 10.00 līdz 13.00 Mārtiņzālē Kuldīgā **DONORU DIENA**.

Līdzī jāņem pase, donora apliecība, bankas konta nr. Laipni gaidīti!

LĪDZJŪTĪBAS

*Miers mūžīgais ir tuvu mājām gājis
Un savu daļu paņēmis ir līdz.
Viss ir tāpat, tik kādas mājas logā
Vairs spuldzes gaismu neieraudzīs rīts.*

/N.Dzirkale./

Izsakām visdziļāko līdzjūtību ILGAS ŠTERNBERGAS tuviniekiem, viņu mūžībā pavadot.

Kuldīgas novada pašvaldība

*Kļūst dzīvības siltums par sveci,
Kas gaismu ir beigusi liet.*

/K.Apškrūma./

Līdzjūtība piederīgajiem, ILGU ŠTERNBERGU zaudējot.

Silvija, Skaidrīte, Joneļi

Vairs manis neesot.

Ak, neticiet, es esmu.

Ar jums, starp jums

Ar cerīniedu dvesmu,

Ik miglas pilienā,

Kad rīts pār Ventu kāps.

Gan jūs sirdīs,

Domās, atmiņās.

/I.Rudene./

Izsakām visdziļāko līdzjūtību tuvi-niekiem, MODRI citos saules lokos pavadot. Mums pietrūks viņa enerģijas pilnā dzīvesprieka, sirsnības un labes-tīgo joku, viņa sapratnes piepildītās cilvēcības.

Bijušie kolēģi Skrundas novada pašvaldībā

*Reiz pienāk diena, nelūgta un skarba,
Kad dziļi, dziļi daudzēm sirdīs sāp.*

/O.Skuja./

Izsakām līdzjūtību tuviniekiem, no MODRA JAUNZEMA atvadoties.

Senioru klubīņš *Skrundas ceriņi*

Cik nežēlīgs mirklis

Starp būt un nebūt,

Starp tuvumā palikt

Un projām iet.

/D.Grūbe./

Izsakām visdziļāko līdzjūtību Rutai, MODRI mūžībā pavadot.

Skrundas novada pašvaldības aģentūras *Sociālais dienests* kolektīvs

Cik grūti ticēt, ka nekad vairs dzīvē

Mums neiznāks ar tevi parunāt.

/I.Mežnora./

Izsakām visdziļāko līdzjūtību tuvinie-kiem, MODRI JAUNZEMU mūžībā aizvadot.

Skrundas vidusskolas kolektīvs

*Prāts negrib noticēt,
Sirds nesaprot,
Kam pēkšņi apdzisusi
Tava diena.*

/K.Apškrūma./

Mūsu klusa un patiesa līdzjūtība tuvi-niekiem, MODRI JAUNZEMU mūžības ceļos pavadot.

Mārtiņa Melņa ģimene

*Gaisma, kas cilvēkā dzīvo,
Un siltums, ko izstaro sirds,
Tas nezūd, tas paliek un mirdz.*

/V.Egle./

Visdziļākā līdzjūtība Jānim, Rutai, Modra mammai, MODRI aizsaulē pavadot.

Skrundas pilsētas bijušie deputāti: Valdis, Baiba, Nellija, Ainārs, Artis, Pēteris, Ēriks

Un dziļi, dziļi sirdī sāpju bites san.

/E.Stegere./

Mūsu visdziļākā līdzjūtība ģimenei, draugiem, MODRI zemes klēpī guldot. Mums paliks siltas atmiņu dzirkstis.

Lida, Dace, Raivis

Tikai klusa sāpe sirdī

Ilgi vēl pēc tevis sauks.

/J.Silazars./

Izsakām visdziļāko līdzjūtību skolotājai Irēnai Maritai Aļeksējevai, brālī mūžībā aizvadot.

Skrundas vidusskolas kolektīvs

*Es jau neaizeju,
Es vienmēr būšu puteni, bērzos,
Zvaigznēs un bērnos savos.*

/Ā.Elksne./

Izsakām visdziļāko līdzjūtību bijušajai kolēģei Ilzei Davidenko, vīru mūžībā aizvadot.

Skrundas vidusskolas kolektīvs

*Gaisma, kas cilvēkā dzīvo,
Un siltums, ko izstaro sirds,
Tas nezūd, tas paliek un mirdz.*

/V.Egle./

Izsakām līdzjūtību ERVĪNA DAVIDENKO tuviniekiem, viņu mūžības ceļā pavadot.

Z/š Pūcītes darbinieki

*Cik grūti ticēt, ka nekad vairs dzīvē
Mums neiznāks ar tevi parunāt,
Un tavu smaidu, vienkāršu un siltu,
Mums vajadzēs tik sirdīs saglabāt.*

/I.Mežnora./

Skumstam, mūsu ARTI smilšu klēpī guldot. Visdziļākā līdzjūtība tuviniekiem.

Kazdangas tehnikuma kursabiedri

 SIA «Vika Wood»
kokzāģētava PĒRK
egles un priedes zāģbaļķus.
Sīkāka informācija pa tālruni **26443376**.
Papildu informācija www.vikawood.lv.

JŪNIJA ERUDĪTS

Atbildi meklējiet kādā no *Kurzemieka* numuriem un līdz 15. jūnijā 11.00 sūtiet e-pastā: konkursi@kurzemnieks.lv!

Cik skolēnu pašvaldības nodarbinātības projektā jauniešiem strādā jūnijā?

Atbilde. Biedrībā *Deisus* apvienojušies Latvijas Kristīgās akadēmijas absolventi, kuri pēc senām tradīcijām glezno ikonas. **Pareizi atbildējuši:** Ausma Kreidere, Aija Usne, Rasma Stepe, Daina Gerente, Ingars Neimanis, Velta Višņevska, Indra Grandava, Gunta Grundmane.

VĀRDADIENAS

No 13. līdz 20. jūnijam
 13. Ainārs (3762), Uva (35), Zigfrīds (244)
 14. Saiva (213), Saivis (15), Santis (115),
 Sentis (50), Tija (189)
 15. Baņuta (13), Vilija (82), Vits (25)
 Žermēna (5)
 16. Justīne (1065), Juta (632)
 17. Artis (4358), Artūrs (13190)
 18. Alberts (2259), Madis (41)
 19. Nils (1006), Viktors (14 526)
 20. Maira (773), Rasa (523), Rasma
 (2362)
Populārākie: Viktors un Rasma.

Nodzīvot 60 gadus un nezināt, kā sauc

Ainārs Zankovskis, Skrundas vidusskolas direktors:
 – Vārdu ieguvu no slavena vieglatlēta – pieccīņnieka Aināra Lejas. Tā kā tētis bija ļoti sportisks un mamma arī, no tēta nāca ieteikums dot tādu vārdu. Visu mūžu uzskatīju, ka mans vārds ir ar īso *a* un ka dzimšanas apliecībā ir kļūda. Sēžot pie galda, reiz prasu tētim, kāds man galu galā tas vārds ir: Ainārs vai Ainars. Viņš bija pārliecināts, ka Ainārs. Bet pats vienmēr teicu, ka esmu Ainars. Nolēmu, ka tam jāpieliek punkts. Aizgāju uz dzimtsarakstu nodaļu ar lūgumu noņemt to garumzīmi, kas vārdā ielikta. Pēc pāris dienām man zvana – atklājās, ka dokumentos tiešām esmu Ainārs. Iespējams, šāds pārpratums radies no vecmāmiņas, jo kurzemnieki jau to burtu *a* īsti nevelk.

INTERESANTI

Izvēlīgie ēdāji

ASV *Pediatrijas Žurnāls (Pediatric Journal)* publicējis četru gadu pētījuma rezultātus, kas liecina: ja bērns līdz četru gadu vecumam nespēj pierast pie daudzveidīga uztura, viņš visu atlikušo dzīvi būs izvēlīgs ēdājs, kas turēsies tikai pie iecienītajiem produktiem. Labākais laiks, lai bērna ēdienkarti paplašinātu, ir tieši līdz četru gadu vecumam, taču tas jā dara bez emocionāla spiediena un kontroles. Pētījums atklāja, ka izvēlīgie ēdāji reti cieš no liekā svara, taču negatīvais aspekts ir nespēja ar vienveidīgu pārtiku uzņemt visas nepieciešamās uzturvielas.

IEPAZĪSTI! IESTĀJIES! IEGŪSTI LABU IZGLĪTĪBU!

Profesionālās izglītības kompetences centrs

Kuldīgas Tehnoloģiju un tūrisma tehnikums

uzņem audzēkņus ar š.g. 1. jūniju:

pēc 9. klases

(mācību ilgums – 4 gadi):

- pavārs,
- konditors,
- automehāniķis,
- loģistikas darbinieks,
- stila mēbeļu modelētājs,
- tūrisma pakalpojumu konsultants,
- viesu uzņemšanas dienesta speciālists.

pēc 12. klases

(mācību ilgums – 1,5 gadi)

bez vecuma ierobežojuma:

- pavārs,
- SPA speciālists,
- mēbeļu galdnieks,
- spēkratu mehāniķis,
- pārtikas produktu ražošanas tehniķis,
- gaļas un gaļas produktu ražošanas tehniķis.

Pieteikšanās elektroniski www.kuldigastehnikums.lv vai klātienē darba dienās 8.00–16.00 Kuldīgā, Liepājas ielā 31, iepriekš piesakoties pa tālr. 63324082 vai 25631181.

Lēti pārdos un ierīkos kapu apmalītes.

Pieņems pasūtījumus kapu pieminekļu, plāksnīšu, sētiņu un soliņu izgatavošanai.

Izmantojiet iespēju sakopt savu tuvinieku atdusas vietas!

Sestdien, 13. jūnijā

10.00 Alekšu kapos	15.00 Pelču kapos
10.30 Kabiles kapos	15.30 Snēpeles kapos
11.00 Tūrkalnes kapos	16.00 Irbes kapos
11.30 Annas kapos	16.30 Skrundas baznīcas kapos
12.00 Kalna kapos	
12.30 Meža kapos	17.00 Sila kapos
13.00 Padures kapos	17.30 Lēnas baznīcas kapos
13.30 Lūšu kapos	18.00 Purvakroga kapos
14.00 Kalnbirzes kapos	18.30 Pastaru kapos

Tālr. 26526910, www.kapudarbi.lv, info@kapudarbi.lv.

SPORTS

Sāks pēc Līgo svētkiem

Pēc vairāku mēnešu pārtraukuma atsāksies Kuldīgas novada čempionāts basketbolā, futbolā un florbolā.

Pēc Jāņiem ar izslēgšanas spēlēm to turpinās basketbolisti. Spēles notiks gan darbdienas vakaros, gan brīvdienās. Komandu pārstā-

vi acināti sazināties ar sacensību organizatoru Mārtiņu Štofregenu. 27. jūnijā hallē Piltenes ielā starts tiks dots novada čempionātam florbolā. Savukārt no 30. jūnija līdz 11. septembrim A.Grundmaņa stadionā noritēs atklātais novada čempionāts futbolā 7:7.

Pilnveidoties Murjāņos

Murjāņu sporta ģimnāzija aicina jaunos riteņbraucējus ar sagatavotību pieteikties mācībām un treniņiem 8., 9. un 10. klasē. Kontrolnormatīvu izpilde (10 km individuālais brauciens) notiks 28. jūnijā 10.00. Iespējams, uz pārbaudījumiem dosies arī Kuldīgas novada sporta skolas trenera Mareka Maļinovska audzēkņi.

LAIKA PROGNOZE

Bez tveices un negaisa

Pēc mierīgām dienām mūs-pusē (salīdzinājumā ar valsts austrumiem, kur pūta stiprs vējš, plosījās negaiss un bira pamatīga krusa) kurzemnieki priecīgi, ka mums tādu dabas postījumu nav bijis, vienlaikus nepacietīgi gaida solītos karstuma viļņus.

No fizikas zināms, ka negaiss ir tāda dabas parādība, ka spēcīgas gaisa strāvas mākonī izraisa lietus lāšu un krusas graudu sadursmes, radot elektriskos lādiņus un zibeni. Biežāki un bīstamāki negaisi ar brāzmaiņu vēju rodas mitrās un siltās vai tveicīgās dienās. Kurzemē temperatūra šonedēļ bija par

dažiem grādiem zemāka nekā Vidzemē un Latgalē, kur tā sasniedza pat +25 grādus un vairāk. Tajā pašā laikā Kurzemē bija knapi +18. Šodienai sinoptiķi dažviet (centrālajā daļā) vēl prognozē pārkonu, bet brīvdienas pārsvarā būšot saulainas un bez lietus.

Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centra stacijas Kurzemes vidienē rāda, ka sestdien un svētdien termometra stabiņš sasniegs +20 grādus dienā, bet naktī nenokritīs zemāk par +12. Taču jāņem vērā, ka A/Z A vēji dažbrīd pūtīs līdz 11–13 m/sec. Un tas silto āra gaisu var padarīt ne tik mīlīgu.

Ar Z un A vējiem sāksies arī nākamā nedēļa, temperatūra turēsies starp +17 un +20. Pirmdienas vakarā sāks līt, trešdien aiz lietus mākoņiem atkal uzspīdēs saule, toties gaisms būs par dažiem grādiem vēsāks. Mazliet siltāku laiku desmit dienām Kuldīgā prognozē *Gismeteo*. Ar ceturtdienu jau būs virs +22, vēja ātrums mazināsies (maksimāli 7 m/sec.), nokrišņu maz. Šobrīd izskatās, ka Jāņi tiešām varētu būt siltāki nekā citgad.

Daina Tāfelberga

GRIBU ZINĀT

Kā stādīt ābeles?

Ābeles varot droši vēl stādīt. Ja tās nav konteineros, tad līdz pat Jāņiem, tomēr labāk augot agrāk iedēstītās. Konteineraugus var stādīt visu gadu, ja zeme nav sasalusi. Guntis Kormis no kokaudzētavas *Vilgāle* arī bez konteineru turētās ābelītes stādījis pat februārī, jo zeme

bijusi vaļā. Kā mēslojumu viņš iesaka katrā bedrē iebērt glāzi superfosfāta. Ar organisko mēslojumu aizrauties viņš neiesaka. Ja nu mālainā zemē, tad varot pusspāini trūdu piejaukt, lai māls kļūst irdenāks. Bet nekādā gadījumā nedrīkstot tādā zemē izrakt bedri, piepildīt ar

melnzemi un tad stādīt – koks aizies bojā. Bedrē jāber atpakaļ tas pats, kas no tās izrakts.

Ābeles labi var augt arī zālienā, bet pirmos trīs četrus gadus vajadzētu taisīt apdobe. Īpaši sausos pavasaros tās saglabā mitrumu.

Inguna Spuleniece

Par asinsspiediena aparātu

„Vai un kur Kuldīgā labo asinsspiediena aparātus? Manējais pirms pieciem gadiem vests no ārzemēm un ir ar plāksnīti, ko uzliek uz

elkoņa locītavas, nevis ar aproci,” stāsta kāds kuldīdznieks.

Kuldīgā tos nekur nelabo. Ja aparāts sabojājies, jāsaazinās

ar preces anotācijā norādīto firmu. Ja ierīce iegādāta ārzemēs, visticamāk, Latvijā neviens nevarēs palīdzēt, tā paskaidroja Kuldīgas aptiekās.

Par pulksteni

Kur salabot mehānisko rokas pulksteni?

Kurzemniekam neizdevās noskaidrot, vai Kuldīgā tādu var salabot. Liepājā gan ir vairākas vietas, kur to dara, piemēram, Tirgoņu ielā 20, tālr. 63422024.

Par zamša jaku

Kā iztīrīt traipu no zamša jakas?

Jaku var nodot ķīmiskajā tīrītavā. Bet var pamēģināt iztīrīt pats, liekot lietā tautas padomu. Te noderēs kartupeļu cietes un ožamā spirta maisījums. To plānā kārtā uzklāj uz traipa, atļauj nožūt un ar birsti noberž nost.

Monta Bērziņa

www.kurzemnieks.lv Abonē e-avīzi un lasi jaunākās ziņas savā datorā!